

Helsingfors

Planerings- och
planläggningsöversikt

2023

Innehåll

Din hemstad fortsätter att växa	3
Hur planeras Helsingfors?	4
Aktuellt inom stadsplaneringen	6
Spår och cykelbanor byggs i Helsingfors	9
Aktuellt i trafiken	10
Planer per stadsdel	14

Din hemstad fortsätter att växa

Framtidens Helsingfors byggs vid knutpunkterna för spårtrafiken och den befintliga stadsstrukturen görs tätare. I den här publikationen berättar vi om den planering och de planläggningsprojekt som hänför sig till stadsmiljön och är aktuella år 2023.

Under 2000-talet har Helsingfors vuxit med över 100 000 invånare. Under de senaste åren har den osäkerhet som uppstått till följd av koronapandemin, kriget i Ukraina och inflationsutvecklingen påverkat såväl städerna som byggbranschen och gjort framtiden svårare att förutse. Huvudstadens tillväxt förväntas dock få fart igen och enligt prognosen kommer gränsen på 700 000 invånare att överskridas under det innevarande årtiondet.

Ökningen av Helsingfors invånarantal möjliggörs av generalplanen (2016) som trädde i kraft 2018. Generalplanen styr utvecklingen av Helsingfors till en tätare stad med särpräglade stadsdelar. Målet med planeringen är att främja en energieffektiv stadsstruktur och säkerställa att byggande inte anvisas på de mest värdefulla naturområdena.

I Helsingfors planeras trafikinvesteringar och markanvändning alltid parallellt. Ny byggnation planeras i synnerhet att utvecklas i spårtrafikens knutpunkter och på lång sikt också i närheten av leder som byggs om till stadsboulevarder. Planeringen av byggandet koncentreras i synnerhet till områdena vid Malms flygplats, Tusby-leden, Vihtisvägen, Spårjokern och Degerö. För alla dessa områden planeras eller byggs det redan betydande nya spårförbindelser.

I de områden för vilka högsta förvaltningsdomstolen upphävde den senaste generalplanen 2016, gäller generalplanen 2002. Generalplanen 2016 kommer dock att gälla långt in i framtiden och kompletteras med delgeneralplaner. Sådana bereds som bäst (2023) för områdena kring Västerleden, området Viksstranden-Lahtisleden och Östersundom samt Vårdö, som utvecklas som rekreatiomsområde.

Många vill flytta till Helsingfors, och nya hem behövs naturligtvis också för den växande befolkningen. Stadsfullmäktige har 2023 höjt Helsingfors bostadsproduktionsmål till 8 000 bostäder per år för att svara på efterfrågan. Målet är en högklassig stadsstruktur och ett mångsidigt bostadsbestånd som bidrar till att bekämpa regional ojämlikhet.

En stor del av de nya bostäderna i Helsingfors byggs i form av kompletteringsbyggande i gamla områden. Till exempel Norra Haga, Bocksbacka, Jakobacka, Brobacka, Parkstad, Hertonäs, Kvarnbäcken, Nordsjö och områdena i kärncentrum får på detta sätt mer invånare. En tätare stadsstruktur medför också nya tjänster i området.

Av de gamla områdena har Malm, Mellungsby, Malmgård och Gamlas utsetts till särskilda områden för stadsförnyelse, vars bostadsbestånd diversifieras. Samtidigt är målet att på ett övergripande sätt öka trivselen i områdena.

Genom aktiv planering av markanvändningen främjas utöver bostadsproduktionen också näringslivets verksamhetsmöjligheter samt tillgången på arbetsplatser och tjänster. Stärkandet av livskraften i centrum av Helsingfors är ett viktigt delmål och flera projekt pågår för att främja målet.

Vid sidan om byggandet är aktuella teman för stadsplaneringen stävande av och anpassning till klimatförändringen, förebyggande av minskad biologisk mångfald samt medvetenhet om vikten av närliggande natur. Vid sidan om den övriga planeringen utvecklas rekreatiomsområden och -tjänster, ekologiska nätverk samt naturskyddsområden i Helsingfors.

Helsingfors Planerings- och planläggningsöversikt 2023

Texter: Helsingfors stadsmiljösektor
(k ymp.viestinta@hel.fi)

Grafisk design: Aste Helsinki Oy

Stadsmiljösektorns publikationer 2023:20

WebbPDF:s ISSN 2489-4230
ISBN 978-952-386-317-0

Den tryckta publikationens
ISSN 2489-4222
ISBN 978-952-386-316-3

Tryckeri: Grano Oy

Pärbild: En riktgivande bild av den nya Stoaplatsen i Östra centrum.
© Helsingfors stad, Playa arkkitiedit och Nomaji maisema-arkkitiedit

Hur planeras Helsingfors?

GATU- OCH PARKPLANER samt byggnadsplaner bidrar till hur detaljplanen och andra riktlinjergenomförs i praktiken.

UTREDNINGSPLANER är relaterade till planering av allmänna områden. De kan utarbetas vid sidan av detaljplanen eller separat. Som bilaga till detaljplanen upprättas ofta en trafikplan, som visar hur gaturummet delas in mellan olika trafikformer.

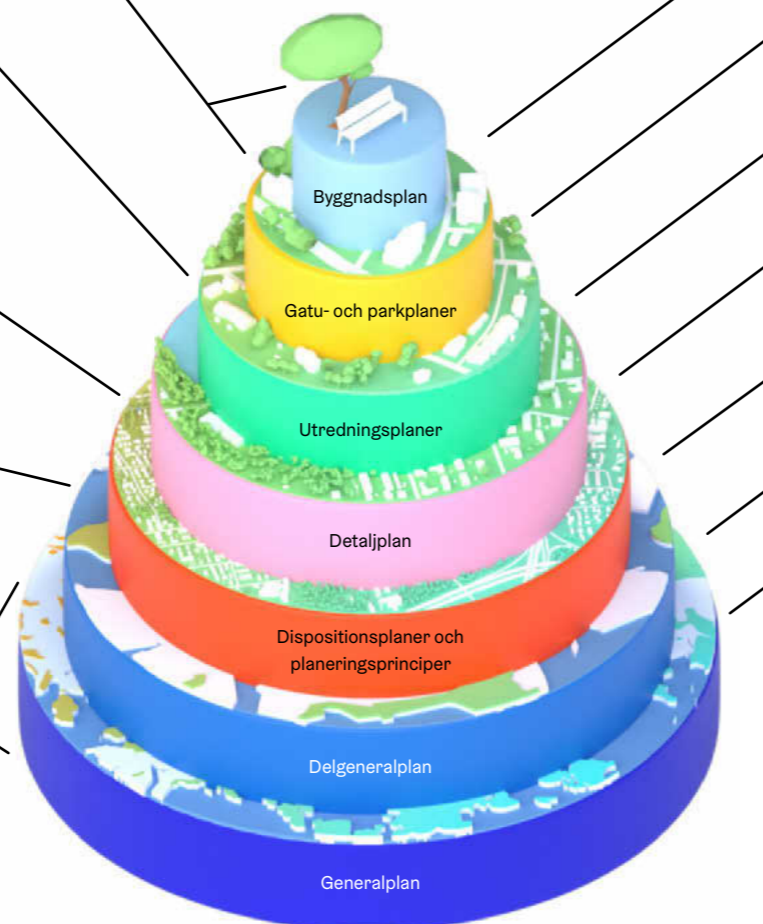
I DETALJPLANEN fastställs mer detaljerat än i andra plannivåer för vilka ändamål ett visst område kan användas och hur mycket som får byggas i området. Bestämmelserna gäller till exempel byggnadernas höjd, placering, skydd och byggsätt.

DISPOSITIONSPLANEN OCH PLANERINGSPRINCIPERNA är mer detaljerade, riktgivande markanvändningsplaner än generalplanen. Dessa utarbetas nödvändigtvis i Helsingfors till stöd för detaljplanläggningen.

I GENERALPLANEN visar man på en generell nivå hur bosättning, tjänster, arbetsplatser, trafik, natur och rekreationsområden sammanjämkas med varandra. En generalplan kan gälla en hel kommun eller ett visst område av en kommun, varvid den kallas delgeneralplan.

Generalplanen ger riktlinjer för markanvändningen för tiotals år framåt. Då generalplanen är färdig styr den detaljplanläggningen.

OLIKA PROGRAM OCH FÖRBINDELSER påverkar utgångspunkterna för planläggning och annan planering av markanvändningen. På stadsnivå har riktlinjer dragits upp till exempel om minskning av utsläpp, främjande av naturens mångfald samt om antalet bostadsbyggen. Närmare mål ställs upp i Helsingfors stadsstrategi som utarbetas varje fullmäktigeperiod. Även nationella och regionala bestämmelser och avtal ställer specialvillkor för planeringen.

Planläggningens framskridande

Planläggningen inleds

Information om planlägningsprojekt som kommer att anhängiggöras publiceras på Helsingfors stads webbplats. Informationen publiceras även per brev och med en tidningsannons till berörda parter, om inte effekterna av planen är små.

Med berörda parter avses bland annat markägare och grannar i det område som planläggs samt andra som i betydande grad kan påverkas av planläggningen.

När planläggningen inleds upprättar planläggaren en plan för deltagande och bedömning (OAS) som beskriver hur man kan säga sin åsikt under planeringens gång. Vid betydande planlägningsprojekt ordnas ofta invånarmöten eller -enkäter för att kartlägga invånarnas åsikter.

Planutkast

Vid särskilt betydande projekt upprättas ett planutkast före planförslaget. Det går att ge respons på utkastet.

Planförslag

Planförslaget läggs fram för offentligt påseende antingen före eller efter behandlingen i nämnden. Det går att ge respons på förslaget.

När planen har varit framlagd utarbetar beredaren svar på de inkomna anmärkningarna och ändrar vid behov på förslaget. Om de ändringar som görs är väsentliga läggs förslaget på nytt fram för offentligt påseende.

Godkännande av planen

Stadsmiljönämnden fattar beslut om godkännande av planförslaget. Om effekterna av planen är betydande går ärendet efter det vidare till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för beslut.

Om inte besvär anförs över beslutet, kungörs planen i kraft.

Delta och påverka

Vad kan man ta ställning till?

I generalplanläggningen betonas planeringen av stadsstrukturen samt de allmänna förändringarna och målen för markanvändningen.

I samband med den närmare detaljplaneringen kan invånarna till exempel ta ställning till byggnadernas placering och våningshöjder, trafiklösningar, planens lagenlighet, planprocessen, utredningarnas omfattning och de konsekvenser som bedöms.

Följ planeringen

På webbadressen hel.fi/planer får du information om framlagda planer och invånartillställningar i anslutning till planeringen.

På sidan kan du också beställa Planvakten. Med hjälp av den får du ett meddelande till din e-post när planutkast och -förslag samt trafik-, gatu- och parkplaner framläggs för påseende.

Under planeringen kan du säga din åsikt genom att skicka ett brev eller e-postmeddelande, delta i informationstillfällen eller kontakta planeraren direkt. Vid behov kan du fråga om råd hos stadsmiljösektorns kundtjänst (tfn 09 310 2211).

Karttjänsten hjälper dig

I Helsingfors karttjänst (kartta.hel.fi) hittar du dokument i anknytning till planläggningen och information även om andra planeringsprojekt. Där finns även mindre planlägningsprojekt som är i slutskedet och som inte nämns i den här publikationen.

Nylandsplanen vann laga kraft

Landskapsplanen är den mest generella planen som styr planeringen av kommunernas områdesanvändning. Landskapsplanens uppgift är att lösa nationella, landskapsmässiga och regionala frågor som gäller områdesanvändningen.

Den landskapsplan som gäller Helsingfors, Nylandsplanen 2050, omfattar så gott som hela Nyland. Planhelheten trädde i kraft i mars 2023 genom ett avgörande i högsta förvaltningsdomstolen. Planerna för Helsingforsregionen och Östra Nyland förändrades inte i den rättsliga behandlingen.

Mot två miljoner invånare

Helsingfors fortsätter det regionala samarbetet genom MBT-planeringen. Den är planering av markanvändning, boende och trafik, som fastställer en gemensam målbild för Helsingforsregionens 14 kommuner gällande regionens utveckling.

Helsingforsregionen förväntas växa från nuvarande 1,5 miljoner invånare till omkring 1,9 miljoner invånare fram till år 2040. I planutkastet svarar man på denna utmaning genom att bygga 16 500 bostäder om året i regionen. Det nya byggandet styrs huvudsakligen till redan bebyggda områden i centrumen och områden som stöder sig på spårtrafiken. Det här innebär att regionens samhällsstruktur förtätas.

Planutkastet MBT 2023 var på remiss våren 2023. Planen färdigställs utifrån utlåtandena och ställningstagandena.

Konjunkturerna påverkar byggandet av bostäder

Våren 2023 fanns det i de lagakraftvunna detaljplanerna i Helsingfors oanvänd bygggrätt om totalt omkring 3,4 miljoner kvadratmeter våningsyta. Den andel som planlagts för boende möjliggör byggande av omkring 44 000 bostäder under de närmaste åren. Antalet motsvarar målet för bostadsproduktionen för mer än fem år. För att byggandet på tomterna ska kunna genomföras krävs också tillräckligt stora årliga investeringar i gatu-, park- och trafikprojekt samt förbyggande.

Trots de osäkra konjunkturutsikterna färdigställdes klart fler bostäder i Helsingfors i början av 2023 än under de två föregående åren. Det allmänna ekonomiska läget och osäkerheten försvagar dock utsikterna för byggande och tomtöverlåtelser under den närmaste framtiden såväl i Helsingfors som i resten av Finland. Antalet nya bostäder som börjar byggas år 2023 väntas minska från föregående års nivå. Den stigande kostnadsnivån för byggande har också påverkat den reglerade bostadsproduktionen i betydande grad.

Kontroll över utsläppen från trafiken

Helsingfors stad strävar efter att vara koldioxidneutral år 2030. Vi tar oss mot målet främst genom att påverka byggnadernas energiförbrukning, utveckla utsläppssnål trafik och främja energibolaget Helens koldioxidneutrala energiproduktion.

Trafiken står för ca 21 procent av Helsingfors stads utsläpp. En beräkning av utsläppen som blev klar år 2022 visade att utsläppen från trafiken inte minskar tillräckligt fram till år 2030 med de nuvarande åtgärderna. Det krävs ytterligare satsningar på att minska trafikutsläppen, för att koldioxidneutralitet ska kunna uppnås. Staden utarbetar en utredning om de effektivaste sätten att minska utsläppen från trafiken.

Ny byggnadsordning för Helsingfors

Byggnadsordningen för Helsingfors stad är en central anvisning som utöver planerna reglerar byggandet. I den bestäms bland annat vad man kan bygga och renovera i Helsingfors utan tillstånd av byggnadstillsynen.

Helsingfors stadsfullmäktige godkände en ny byggnadsordning i maj 2023. De mest betydande förändringarna gäller befrielser från åtgärdstillstånd, beaktande av naturvärden i byggande samt avlägsnande och återanvändning av användbara byggnadsdelar från byggnader som ska rivras.

Ett inbjudande centrum

Helsingfors strävar efter en levande och trivsam stadskärna, med blomstrande butiker, trivsamma vistelse- och mötesplatser samt ett enhetligt nätverk av promenadområden. På och kring esplanaderna har man gjort förändringar av försökskaraktär. Med hjälp av dem samlar man in information till den trafiksystemplan för stadskärnan som är under beredning.

Under de närmaste åren kan det ske flera synliga förändringar i Helsingfors. I området planeras bland annat ett arkitektur- och designmuseum, och en tävling om utvecklingen av Magasinstranden är igång. Hösten 2023 ordnas också en tävling för studerande gällande utveckling av stadskärnans attraktivitet. Även i Skatuddens strandområde planeras förnyelser – bland annat en större flytande badanläggning.

Byggandet anpassas till naturen

Helsingfors har riktlinjer om att byggande inte ska anvisas i de värdefullaste naturområdena, och att alla helsingforsare även framöver ska ha en kort väg till närliggande naturområden. Å andra sidan är ett mål enligt stadsstrategin att invånarantalet i Helsingfors ska öka. Planläggningen ska möjliggöra 8 000 nya bostäder i Helsingfors varje år.

Anpassningen av kompletteringsbyggandet till den befintliga stadsstrukturen kräver ett omsorgsfullt arbete. Informationen om naturen uppdateras hela tiden, och det görs också planspecifika naturutredningar. I planläggningen syns den biologiska mångfalden förutom genom att man beaktar befintliga naturområden även genom olika planbestämmelser som gör staden grönnare.

Helsingfors revisionsnämnd har i sin bedömning år 2022 konstaterat att staden huvudsakligen har lyckats säkerställa bevarandet av grönområden och grönska i planläggningen av bostadsområden.

År 2022 godkände stadsmiljönämnden totalt 51 granskade detaljplaneförslag, varav 46 inte innehöll några konflikter med det ekologiska nätverket. De övriga fem planernas effekter på naturmiljöerna blev lokala.

Inom stadsmiljösektorn fortsätter man att intensivifiera samarbetet för att sammanjämka tillväxten och bevarandet av den närliggande naturen. Bland annat en närmare definition av värdefullare naturområden bereds, för att det ska bli enklare att säkerställa att de bevaras.

Utöver byggande som sparar på naturen satsar man i Helsing-

fors på utveckling av nätverket av rekreations- och naturskyddsområden samt främjande av den biologiska mångfalden.

Utvecklingen av den biologiska mångfalden följs upp i synnerhet med hjälp av LU-MO-programmet och en 10-årig naturövervakningsplan. Dessutom utarbetas ett nytt 10-årigt naturskyddsprogram och ett naturtjänstplan. Naturvårdsprinciperna uppdateras också.

Åren 2021–22 fattades beslut om tio nya naturskyddsområden, och 2023 torde fem beslut fattas.

lumovahti.hel.fi

Grönområden i Helsingfors bildar ett nätverk. Nätverkets betydelse ökar då staden växer. Bild från Alprosparken i Haga. © Maija Astikainen

Helsingfors och Esbo har ett gemensamt stadscykelnätverk med nästan 4 600 cyklar. I Helsingfors finns 347 cykelstationer och i Esbo 110 stationer. I Vanda finns 1 000 stadscyklar och 120 stationer.
© Helsinki Partners / Jussi Hellsten

Spår och cykelbanor byggs i Helsingfors

När staden växer, växer också antalet människor som tar sig fram i Helsingfors. Man stödjer förutsättningarna för hållbar mobilitet genom att främja kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik. Nya bostadsområden utvecklas i synnerhet i spårtrafikens knutpunkter och i närheten av leder som byggs om till stadsboulevarder. Trivsamheten i fotgängarmiljöerna utvecklas i synnerhet i områdena kring stationer och i stadskärnan.

Många betydande spårtrafikprojekt i Helsingfors är på god väg. Snabbspårvägen Spårjokern, som går mellan Helsingfors och Esbo, blir färdig i förväg under 2023. Snabbspårvägen Kronbroarna mellan Hagnäs och Degerö blir klar år 2027. Beredningen av spårvägar i västra Helsingfors och Vik-Malm har framskridit som planerat.

Helsingfors cykelnätverk har utvidgats i samband med byggandet av Spårjokern. Det viktigaste projektet år 2022 var Viksbanan från Kasäkern till Äggelby. Dessutom färdigställdes omkring en kilometer av Norra banan längs Landshövdingsvägen i Äggelby.

Även trafiksäkerheten i Helsingfors har utvecklats i en gynnsam riktning, och målet är att trafikolyckorna ska fortsätta minska. För att förbättra trafiksäkerheten har staden bland annat sänkt hastighetsbegränsningar och utökat kameraövervakningen. Helsingfors förbättrar trafiksäkerheten även genom att bygga ännu säkrare gång- och cykelvägar.

I vissa stora trafikprojekt och -mål har framstegen gått långsammare än önskat. Antalet passagerare inom kollektivtrafiken har inte återgått till den nivå som rådde före coronan. Utsläppen från trafiken har inte heller minskat tillräckligt snabbt, och metoder för att påskynda utsläppsminskningarna kartläggs. Cykelresornas andel av resorna i Helsingfors har inte ökat i enlighet med målen, och man strävar efter att påskynda förverkligandet av det eftersträvade nätverket för cykeltrafik.

Av det nätverk på 142 kilometer som är målet för stadskärnan var totalt 65 kilometer förverkligat eller under byggnad år 2022. Av Baana-nätverkets mål på 148 kilometer är ungefär 27 kilometer förverkligat eller under byggande.

Trafiktermer

Snabbspårvägar är spårförbindelser av hög kvalitet. Jämfört med traditionella stadsspårvägar har de högre marschfart, större passagerarkapacitet och längre avstånd mellan hållplatserna. Dessutom avskiljs spåren från den övriga gatutrafiken för att minska störningar.

En **stadsboulevard** är en led som omvandlats till allé. Längs den kan nya byggnader planeras. Degerövägen blir den första stadsboulevarden, och spårvägsprojektet Kronbroarna framskrider under 2023. På en stadsboulevard kan du färdas med bil och spårvagn samt gå och cykla. Bostads- och arbetsplatsområden som planeras i närheten av stadsboulevarder kallas boulevardstäder.

Banor är nätverk av cykelvägar av hög kvalitet där du kan cykla med jämn hastighet på raka och snabba leder, även långa sträckor. Bana-nätverket kommer att bli ett omfattande regionalt nätverk av cykelvägar. Förutom att man anlägger banor förbättras cykelnätet också främst i stadskärnan.

Aktuellt i trafiken

Aktuella kollektivtrafikprojekt 2023

1 Spårjokern

Spårjokern, det vill säga snabbspårvägslinje 15, går från Östra centrum i Helsingfors till Kägeludden i Esbo. Rutten går via Vik, Åggelby och Albergå. När den är färdig ersätter linjen stomlinje 550, som är regionens mest använda busslinje. Spårjokern blir klar snabbare än väntat. Trafikeringen kan inledas redan på hösten 2023.

www.raidejokeri.info/sv

2 Kronbroarna

Projektet för Kronbroarna förbinder Degerö, Högholmen och Fiskehamnen med stadskärnan med hjälp av broar och en spårvägsförbindelse. Den nya spårvägs- och broförbindelsen tas i bruk 2027. Samtidigt öppnas en ny snabb och havsnära rutt för cyklister och fotgängare.

Byggandet av projektet Kronbroarna har redan hunnit en god bit på väg. År 2023 framskrider byggandet från Hundholmsvägen till Degerövägen.

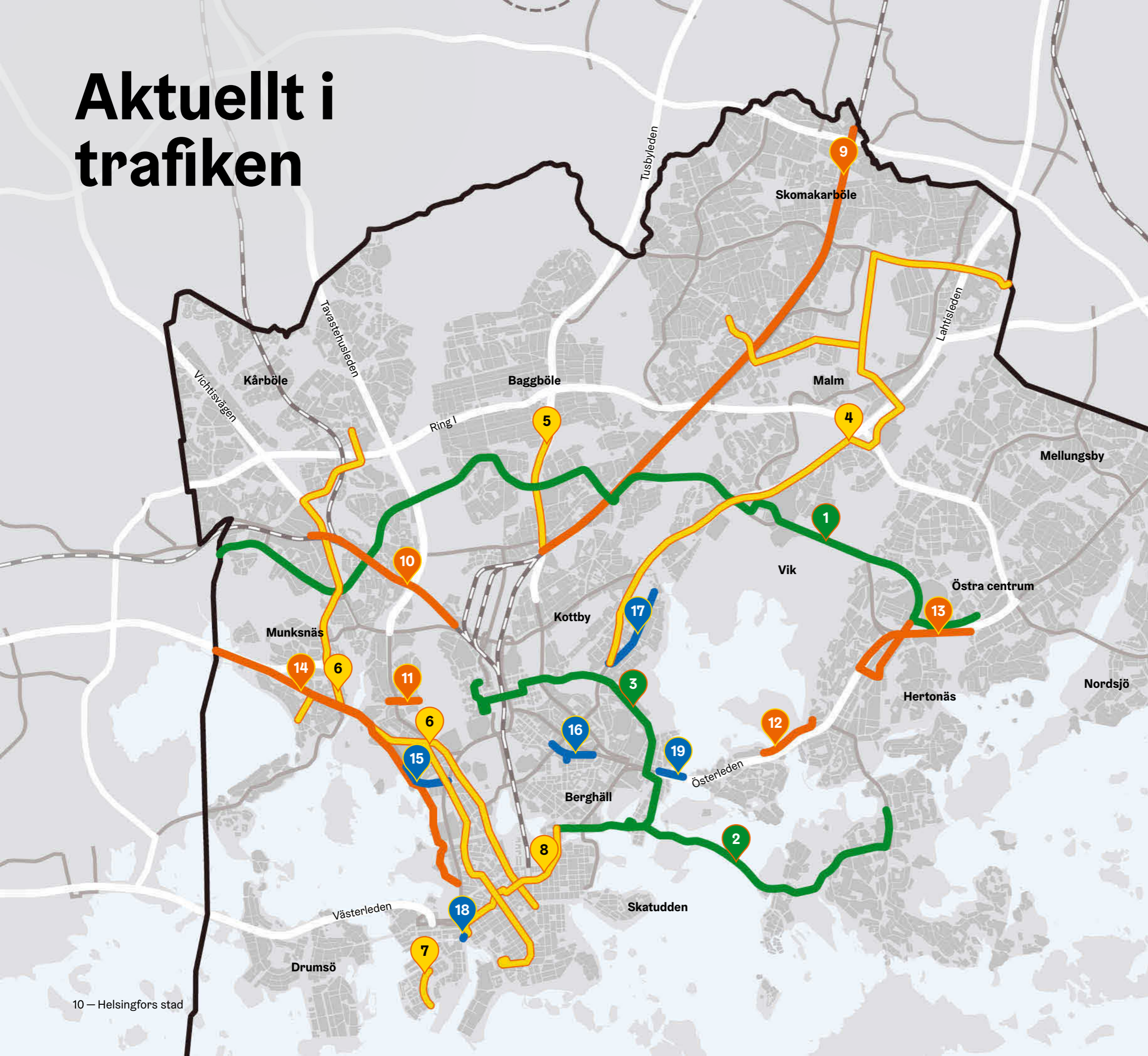
www.kruunusillat.fi/sv

3 Från Fiskehamnen till Böle

Mellan Fiskehamnen och Böle byggs en spårväg som går via Vallgårdsdalen. Byggandet har redan hunnit en god bit på väg och spårtrafiken börjar 2024.

I projektet Från Fiskehamnen till Böle grundbereder man även gatu- och parkområden i miljön kring spårvägen. I projektet ingår dessutom en totalrenovering av Hermanstads strandväg, grundberedning i den norra delen av Knekten, en förbindelse för cykeltrafik i Vallgårdsdalen och byggande av Sörnästunnelns norra mynning.

www.kalasatamastapasilaan.fi/sv

4 Snabbspårvägen Vik–Malm

Snabbspårvägen Vik–Malm förbinder i sinom tid Vik och Malms flygplats med Helsingfors centrum. Från Malms flygplats planerar man förbindelser i riktning mot Malm järnvägsstation och Malms sjukhus samt mot Jakobacka. Därifrån är det möjligt att ansluta till Vandasåran.

Snabbspårvägen Vik–Malm är för närvarande i översiktsplanerings-skedet. Efter en mer detaljerad planering är det meningen att byggandet ska börja 2028.

5 Snabbspårvägen i Backasgatan boulevardstad

Man har för avsikt att bygga om Tusbyleden och dess omgivning till en boulevardstad längs en sträcka på cirka tre kilometer. Detta innebär att man omvandlar den nuvarande motorvägen till en gata och bygger nya bostadsområden och arbetsplatser längs gatan.

På det gatuområde som ska förnyas planerar man trafikarrangemang för bilar, snabbspårvägar, bussar, fotgängare och cykeltrafik. När förnyelsen är klar fortsätter Backasgatan från Kottbys norra del till södra delen av Baggböle.

Vid Kottby station planerar man bra bytesförbindelser mellan spårvägen, närtågen och bussarna. Även till Ståthållarvägens anslutning planerar man bra bytesförbindelser med linje 15 (Spårjokern).

Innan man gör en mer detaljerad planering utarbetar man en dispositionsplan för området. Syftet är att lägga fram dispositionsplanen för påseende under 2023. Utifrån dispositionsplanen utarbetar man en detaljplan.

6 Spårvägar i västra Helsingfors

I västra Helsingfors byggs en ny snabbspårvägsförbindelse som går från centrum via Munksnäs, Haga och Lassas till Gamlas. Målet är att byggandet ska börja 2026.

En förbindelse som kallas Vichtisvägens snabbspårväg förbinder knutpunkter i trafiken. Samtidigt betjänar den invånarna i närheten av Hoplaksvägen och Vichtisvägen, där man planerar kompletteringsbyggnad. Vid Gjuteriets station byggs en bytesstation för buss-, spårvägs- och närtågstrafiken.

I innerstaden planerar man nya spårvägsavsnitt till Fredriksgatan, Topeliusgatan och Nordenskiöldsga-

tan. Med hjälp av dem kompletterar man spårvägsnätet i innerstaden. På så sätt möjliggör man också en minskning av den stockade busstrafiken i området.

7 Busholmens spårvägar

Spårvägsnätet på Busholmen är färdigt med undantag av två vändplatser. Man beräknar att Tahitigatans vändplats blir färdig 2023, varvid linje 8 fortsätter dit.

Byggandet av Bunkerns vändplats har fördröjts och nu uppskattar man att den blir färdig 2028. När vändplatsen är klar kan man resa med linje 8 från Västra terminalen till Gräsvikens metrostation.

8 Västra hamnens snabbspårväg

Inom projektet Kronbroarna bygger man för närvarande en snabbspårvägsförbindelse mellan Degerö och Hagnäs. Enligt HRT:s linjenätsplan fortsätter ruten för snabbspårvägslinjen Degerö–Hagnäs senare till Västra hamnen.

Inom projektet Västra hamnens snabbspårväg utvecklar man den existerande spårvägsruten så att den lämpar sig för snabbspår-

vägstrafik. Ruten som utvecklas går från Hagnäs till Västra hamnen via Brunns-gatan och Kampen. Projektet är i översiktsplanerings-skedet. Syftet är att byggandet ska börja i samband med renoveringen av Brunns-gatan som förväntas ske 2026.

Man utvecklar cykelbanenätet

Banorna är högklassiga raka cykelleder där man kan cykla med en jämn fart. När banornas nätverk blir klart bildar det ett 148 kilometer långt regionalt cykelvägsnätverk. Man planerar och bygger ett banavsnitt åt gången.

9 Norra cykelbanan

Man planerar att bygga en bana från Kottby station mot Dickursby. Ruten som kallas Norra cykelbanan är en cirka nio kilometer lång huvudled för cykeltrafik.

För Norra cykelbanan har man redan godkänt en översiktsplan som ligger till grund för en mer detaljerad gatu- och parkplanering. Planeringen och det kommande byggandet framskrider stegvis. Först planerar man avsnittet mellan Kottby och Äggelby. Man inleder områdets gatu- och parkplanering 2024.

10 Sockenbackabanen

Man utarbetar en översiktsplan för Sockenbackabanen. Den fastställer principer som gör det möjligt att utveckla den nuvarande cykel- och gångvägen till en bana. Vägen går från Ilmala mot Sockenbacka station. Den mer detaljerade planeringen av byggandet kommer att grunda sig på översiktsplanen.

11 Bölebanan, Tilkalänken och Ridvägen

För Tilkalänken och Ridvägen har man planerat cykelgator som man börjar bygga redan 2023. Gatorna är en del av Bölebanan.

12 Östra banan (Stugövägen–Skidlöparvägen)

Östra banan är i framtiden en huvudled för cykling som går österut från centrum, ända till gränsen till Sibbo. Man bygger Östra banan stegvis. För banan planerar man nu en förlängning från Brändö parkväg mot Skidlöparvägen. Banan fortsätter längs metrobanan med ny dragning. Målet är att man ska kunna börja bygga avsnittet 2024.

13 Östra banan (Gjutaregatan–Maruddsvägen)

Översiktsplaneringen av Östra banan fortsätter för avsnittet mellan Gjutaregatan och Maruddsvägen. Man upprättar en utredningsplan för avsnittet innan man inleder en mer detaljerad gatu- och parkplanering.

14 Munksnäsbanan

Munksnäsbanan är en cirka sex kilometer lång huvudled för cykeltrafik som går från Mechelingatan mot Tarvo. För Munksnäsbanan utarbetar man först en översiktsplan. Den fastställer men hurdana principer man ska bygga banan. Man påbörjar en mer detaljerad planering när översiktsplanen är klar.

Övriga aktuella planer

15 Linnankoskigatan (Merikantovägen–Nordenskiöldsplatsen) och Paciusgatan (Fölisövägen–Merikantovägen)

Man upprättar en gatuplan för Linnankoskigatan och Paciusgatan. För gatorna bygger man enkelriktade cykelvägar. Även i korsningsområdena vid Paciusgatan förbättrar man arrangemangen för cykeltrafiken. Vid Linnankoskigatan förbättrar man förhållandena för fotgängare med nya övergångsställen och korsningsarrangemang.

Målet är att man ska kunna börja bygga gatorna 2026, när totalrenoveringen av Mannerheimvägen är klar. Vid renoveringen av Linnankoskigatan och Paciusgatan förnyar man förutom trafikarrangemangen även kommunaltekniken.

16 Aleksis Kivis gata

För avsnittet mellan Tavastvägen och Sturegatan bygger man enkelriktade cykelvägar. Samtidigt förnyar man vattenförsörjnings- och värmenätet. Man inleder byggandet 2024.

17 Tavastvägen (Gustav Vasas väg–Annebergsvägen)

För Tavastvägen (avsnittet mellan Gustav Vasas väg och Annebergsvägen) bygger man separata gång- och cykelvägar. Parkeringsplatserna längs gatan och busshållplatserna förändras något. På gatuavsnittet mellan Annebergsvägen och Forsbyvägen förnyar man dessutom underjordisk kommunalteknik, såsom vattenledningar, avlopp och kablar. Man planerar att börja byggandet hösten 2023.

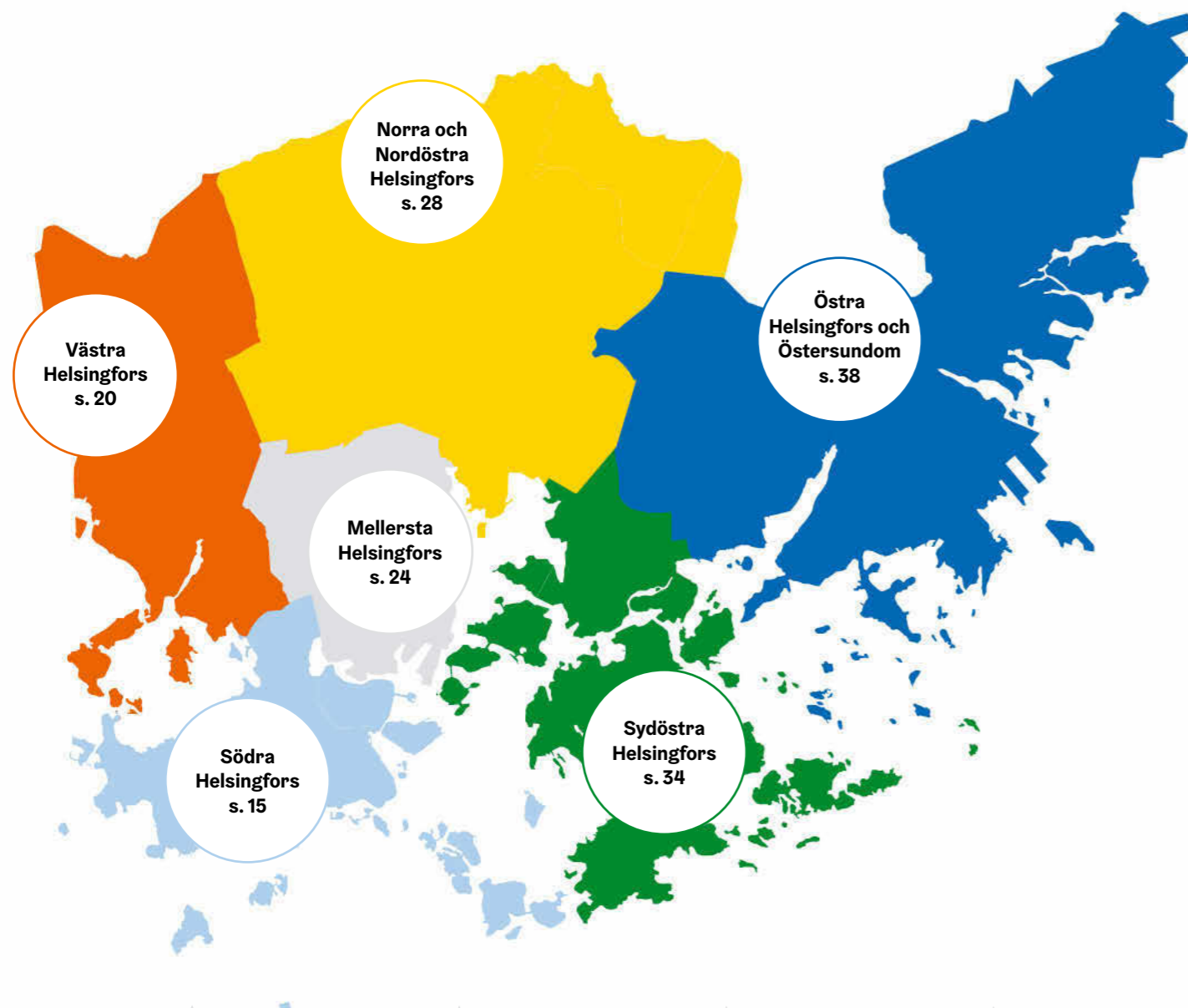
18 Busholmskajen

Bron över näset vid Busholmen ligger mellan Gräsvikskanalen och hamnbassängen. Bron är i dåligt skick och staden planerar därför att riva den och ersätta den med en ny bro. Samtidigt som man förnyar bron är syftet att förnya körfälten i området så att trafiken blir smidigare. Man planerar dessa till korsningen mellan Busholmskajen och Sandviksstranden.

19 Brändö bro

Man har upptäckt skador i Brändö bros fundament och därför planerar man att förnya bron. Översiktsplaneringen av bronns förnyelse pågår och syftet är att byggandet ska genomföras under de närmaste åren.

2. Den 1200 meter långa Kronbergsbron byggs över Kronobergsfjärden. När Kronbergsbron är färdig är den Finlands längsta bro. © Helsingfors stad, Knight Architects och WSP Finland

Planer per stadsdel

På de följande sidorna presenteras detaljplanerna och delgeneralplanerna per stadsdel. Mer omfattande och den senaste informationen om planerna finns i Helsingfors karttjänst (kartta.hel.fi).

Södra Helsingfors

Sveaborg

1. Sveaborg

Sveaborg är en levande stadsdel, Unescos världsarvsobjekt och skyddat av lagen om skyddande av byggnadsarvet. Sveaborg har än så länge ingen detaljplan. Detaljplanen som utarbetas bevarar den nuvarande användningen av Sveaborg och bekräftar skyddet för området. Målet är att lägga fram planförslaget för påseende hösten 2023.

I arbetet utnyttjas centrumvisionen, som godkänts av stadsstyrelsen, och den växelverkan som uppstod under utarbetandet av den.

Stadsmiljönämnden godkände planutkastet år 2022. Målet är att ett mer noggrant planförslag blir klart hösten 2023, varefter det sätts fram för påseende. Efter Kampen fortsätter man att uppdatera detaljplanerna på andra platser i centrum.

Uppdateringen av planerna gäller inte projekt för nybyggnation. De kräver fortsättningsvis en separat ändring av detaljplanen.

undersöker man möjligheten att flytta huvudrutten för Sandvikskajens biltrafik så att den skulle gå längs med den nuvarande Sandvikspiren. På så sätt skulle man få omgivningen vid Sandvikstorget och Sandviksbassängen till en mer trivsam och grönskande promenadmiljö. Vid havsstranden planeras en cykel- och gångväg samt vistelseområden.

Utkastet till detaljplan torde läggas fram för påseende senhösten 2023. Området är reserverat för HGR Property Partners för fortsatt planering.

Rödbergen, Kampen och Främre Tölö

2 a och b. Uppdatering av de gamla detaljplanerna för Kampen och Alkärr

De gamla detaljplanerna för innerstaden uppdateras först i Kampen och Alkärr. Detaljplanerna från olika århundraden och årtionden är av olika typer och behöver uppdateras, eftersom de inte till alla delar motsvarar det faktiska genomförandet eller målen i generalplanen. I samband med arbetet uppdateras även skyddet för byggnader och parker.

3. Sandvikskajen

I Sandvikskajens område planeras mer byggande och förnyande av trafikarrangemangen. Målet är att utveckla området som ett centrum för verksamhetslokaler och service samt en trivsam miljö för fotgängare. Alternativa idéplaner har utarbetats för området, varav en har valts ut som utgångspunkt för den fortsatta planeringen.

I detaljplanen placeras verksamhetsbyggnaderna på sydöstra sidan av Sandviksbassängen. Samtidigt

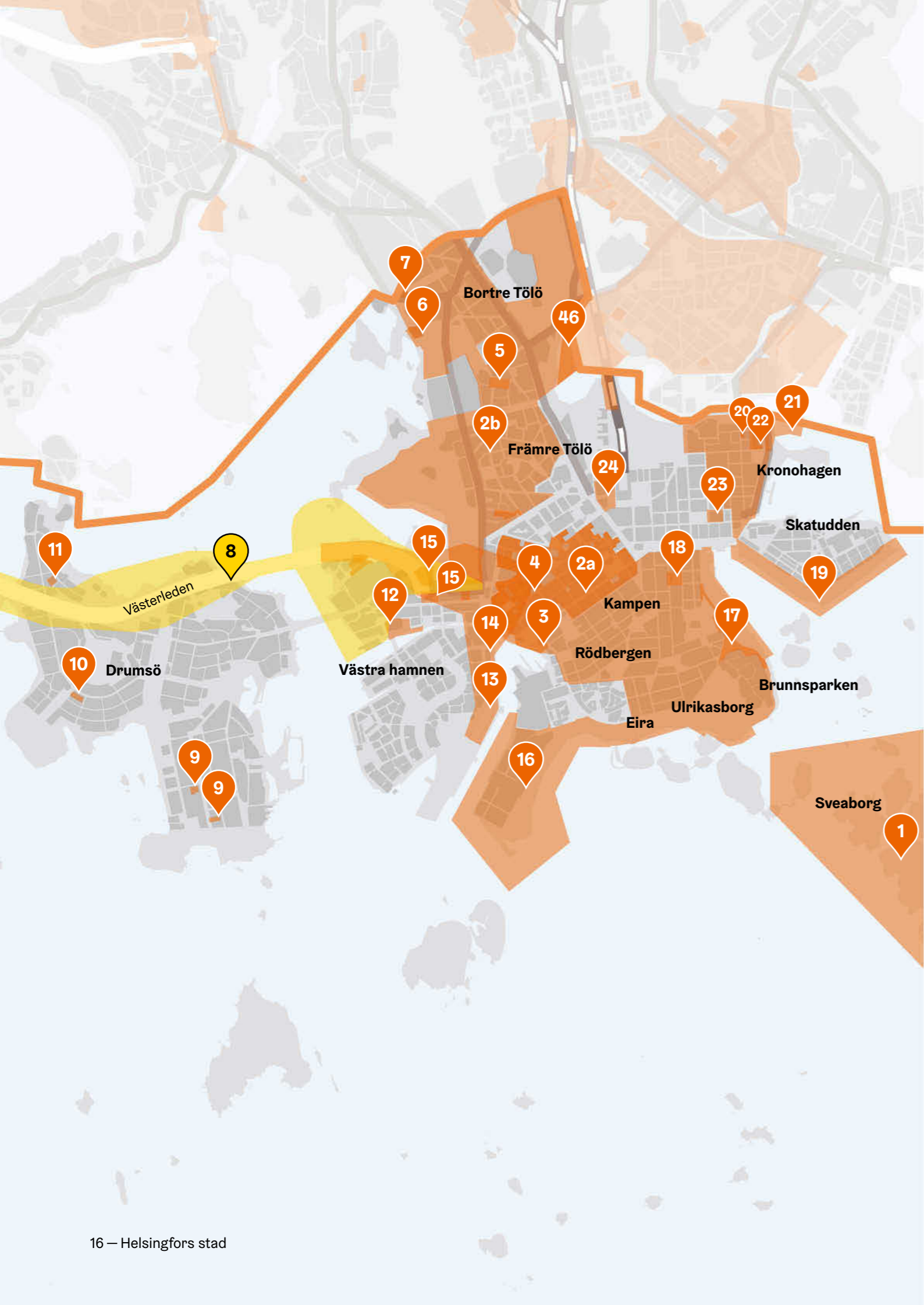
4. Gardeslasarettet

I kvarteret planeras affärs-, kontors-, undervisnings- och daghemslokaler. De gamla stenhusen skyddas och byggs om för nya ändamål.

Nybyggnationen koncentreras till det västra hörnet av kvarteret, på platsen där de nuvarande trähusen finns samt i underjordiska utrymmen. Avsikten är att under gården placera bland annat en dagligvarubutik och en parkeringsanläggning, som ska betjäna även bilister utanför stadsdelen.

5. Tölö torg förnyas. Riktgivande illustration. © Arkkitehtitoimisto Konkret Oy

Ett justerat ändringsförslag till detaljplanen bli klart uppskattningsvis hösten 2023.

Bortre Tölö

5. Tölö torg

Tölö torg förnyas på basis av det vinnande förslaget i idéävlingen som ordnades år 2019. Målet är att stärka torgets identitet och göra Tölö torg till ett trivsamt stadsrum som lockar till vistelse och utträttande av ärenden året runt.

Ändringen av detaljplanen gör det möjligt att bygga en ny affärsbyggnad i östra kanten av torget. I torgområdet utförs allmänna förbättringar: beläggningar och belysning förnyas, fler bänkar och planteringar läggs till och träd förnyas samt planteras.

I området planeras även ändringar i trafik- och parkeringsarrangemangen. Därutöver reserverar man sig för framtida kollektivtrafikprojekt, såsom Topeliusgatans nya stadsspårvägsrälsar och byggandet av Centrumslingans ingång.

Planförslaget hålls officiellt framlagt för påseende under sommaren 2023.

6. Råholmsvägen 6

I stället för daghemmet Päiväpirtti planeras en ny daghemsbyggnad som är större än den nuvarande. En allmän arkitekturtävling ordnades om planeringen av den, och på basis av det vinnande förslaget utarbetades ett detaljplaneförslag.

På Merikantovägens sida ligger den skyddade villan Bråvalla. För det skapas en egen tomt, som gör det möjligt att använda det som verksamhetslokal. Planen är att det ska finnas kafé- eller restauranglokaler i byggnaden och eventuellt även mötes-, affärs- och kontorslokaler.

Som det ser ut nu kommer ett justerat planförslag bli klart våren 2024.

7. Barnets borg

Ett nytt användningssyfte planeras för det tidigare sjukhusets kvarter.

Den kulturhistoriskt och arkitektoniskt värdefulla ursprungliga sjukhusbyggnaden från 1940-talet med sina torn skyddas. Syftet är att byggnaden i fortsättningen huvudsakligen ska användas som verksamhetslokal.

Man avser riva utbyggnadsdelarna längs Stenbäcksgatan och Linnankoskigatan som färdigställdes på 1950-talet. I deras ställe planeras nya lägenheter. Nybyggnationen passa in i den nationellt betydelsefulla byggda kulturmiljön i Bortre Tölö.

Det justerade detaljplaneförslaget beräknas behandlas i stadsmiljönämnden i slutet av år 2024.

Drumsö

8. Delgeneralplan för områdena kring Västerleden

Delgeneralplanen omfattar Västerleden och dess närliggande områden på Björkholmen, Drumsö och Sundholmen. Det övergripande målet för arbetet med delgeneralplanen är att minska skadeverkningarna av den trafikledsliknande trafikmiljön bosättningen samt utreda möjligheterna att utveckla stadsstrukturen längs Västerleden i Drumsö och på Sundholmen.

Målet är att utkastet för delgeneralplanen presenteras för stadsmiljönämnden våren 2024.

9. Skinnbyxvägen 6 och Melkögatan 4

I Hallonnäs planeras en utvidgning av bostadshöghuset och byggandet av en takbastu på adressen Skinnbyxvägen 6. På adressen Melkögatan 4 planeras man att höja bostadshöghuset med en våning. Planförslaget torde läggas fram för påseende sommaren 2023.

10. Storsvängen 24, 26 och 28

På tomterna planeras tre nya bostadshöghus i fem våningar. Man ämnar riva de nuvarande bostadsbyggnaderna på tomterna. De nya byggnadernas skala, riktning, takform och fasadmaterial fortsätter

serien av flervåningshus som byggdes på 1950-talet i södra kanten av Storsvängen. Planförslaget torde läggas fram för påseende sommaren 2023.

11. Nordvästpassagen 18–20

På tomtens tomma del på gårdssidan planeras ett nytt bostadshus i fem våningar. Även det befintliga bostadshuset i fem våningar på tomten bevaras. Den planerade byggnaden är ett smalt lamellhus med sadeltak, vars arkitektur omsorgsfullt passas in i omgivningen.

Västra hamnen: Busholmen, Gräsviken och Lappviken

12. Skällarstranden

Man har frångått planeringen av bostadskvarteret som skissades till Skällarstranden. I stället för Skällarstrandgatan, som tas ur bruk, planeras en park.

13. Terminal 1 i Västra hamnen

Terminal 1 i Västra hamnen moderniseras. På platsen planeras förutom terminalen även verksamhetslokaler och parkering. Därtill lägger man in en reservering för byggandet av hamntunneln på terminalområdet.

14. Hamntunneln

I Busholmens, Gräsvikens, Lappvikens och Kampens områden planeras en tunnel för Västra hamnens hamntrafik. Målet är att planförslaget blir klart under år 2024.

15. Östersjögatan och Lepakkoplatsen

På Östersjötorget, Lepakkoplatsen och adressen Östersjögatan 5 planeras höga byggnader för verksamhetslokaler. Målet för planeringen är att skapa fler arbetsplatser och öka serviceutbudet i närheten av Gräsvikens metrostation. Planläggning-

en har påbörjats med initiativ av tre fastighetsbolag som verkar i området. Målet är att planförslaget blir klart under år 2023.

16. Ärtholmen

Högsta förvaltningsdomstolen upphävde detaljplanen som tidigare bereddes för Ärtholmen. Planläggningen av området börjas på nytt under hösten 2023.

Skatudden, Gardesstaden, Ulrikasborg och Brunnsparken

17. Magasinstranden och Olympiastranden

Magasinstranden utvecklas till en plats där kultur- och museibyggnader kan placeras samt ett område som stöder museiverksamhet. Målet är att skapa ett offentligt, trivsamt och promenadvänligt stadsrum som förenar Salutorget och Brunnsparken. I dagsläget används området i huvudsak för hamnens terminalfunktioner och parkering.

En internationell kvalitets- och koncepttävling i två faser ordnades till grund för utvecklingen av området. Detaljplaneringen av området fortsätter åren 2023–2024 i samarbete med tävlingens vinnare.

18. Kaserntorget affärsbyggnad (Kaserngatan 19a)

Där den nuvarande hallbyggnaden ligger vid Kaserntorget ska istället en kontors- och affärsbyggnad i tre våningar byggas. Dagligvarubutiken flyttas delvis till källaren. I lokalerna under jord planeras även parkeringsanläggningar, som kopplas samman med parkeringsanläggningen under Kaserntorget.

På de första våningarna i den nya byggnaden planeras affärs- och butikslokaler både på torgets och Kaserngatans sida. De två översta våningarna reserveras för kontorsbruk.

Planförslaget torde läggas fram för påseende hösten 2023.

19. Södra hamnens östra del och Skatuddsstranden

Syftet är att tätare förena Skatuddens strandområden och passage-rarhamnen till att vara en del av det promenadvänliga centrumet. Samtidigt stärker man den havsnära stämningen i centrum. Målet med planeringen är att skapa ett nytt havsnära stadsrum med strandboulevarder och attraktiva aktiviteter. Som en del av helheten utreds platser för nybyggnation.

Till grund för utvecklandet av området och planändringarna bereder man planeringsprinciper, som ser ut att bli klara sommaren 2023.

Kronohagen

20. Sjötullsgatan 33

På tomten i hörnet av Sjötullsgatan och Kristiansgatan planeras en ändring av användningsändamålet. Man avser bygga om den befintliga byggnaden i fyra våningar med vindsutrymmen till affärs-, verksamhets- och bostadsbruk. Man planerar även att ändra tvåvåningsbyggnaden på innergården till affärs-, verksamhets- och bostadsbruk. Affärs- och verksamhetslokalerna kommer att placeras i källarvåningarna och på gatunivå.

Målet är att planförslaget ska läggas fram för påseende hösten 2023. Den nya detaljplanen ersätter den gällande planen, där tomten är anvisad som ett kvarterområde med byggnader för undervisnings- och socialverksamhet.

21. Hemmahamnen

Målet med planläggningen är att möjliggöra en hemmahamn för den kommersiella reguljära båttrafiken i Helsingfors, en servicebas för Stara, en brygga för båtfolket vid Vedkajen, en flytande restaurang- och bastubyggnad samt en ny offentlig park och strand för invånarna i Kronohagen. Området utvecklas som en del av Helsingfors havsstrategi. Målet är att planförslaget ska vara färdigt våren 2024.

22. Elisabetsgatan 1 (Krigsmuseet) och Mauritzgatan 3

Det tidigare Krigsmuseets tomt avses delas upp i två separata tomter. Krigsmuseets kasernbyggnader kommer även i fortsättningen att användas av den offentliga förvaltningen och offentliga tjänster. Man avser även att placera daghemslokaler i byggnaderna.

Gårdsområdet bildar en ny tomt, där man planerar att bygga fler bostäder. Även på tomten vid Mauritzgatan 3 planeras kompletteringsbyggande för boende. I den nya bostadsbyggnaden på Mauritzgatans sida planeras även en liten affärslokal som vetter mot gatan.

Målet är att planförslaget ska vara färdigt hösten 2024.

23. Statsrådsborgen

I Statsrådsborgens kvarter nära Senatstorget planeras tilläggsbyggnation. Syftet är att det tidigare tryckerihuset i det slutna kvarterets gårdsområde rivs och en ny byggnad placeras i dess ställe. På så sätt gör man det möjligt att koncentrera Statsrådets lokaler i ett kvarter.

Målet är att få det justerade planförslaget till behandling i stadsmiljönämnden hösten 2023.

Gloet

24. Elielplatsen och Stationsplatsen

På Elielplatsen utreds möjligheten att bygga kontorslokaler. Målet är att utveckla även de underjordiska anslutningarna i området och göra Stationsplatsens trafikarrangemang tydligare.

Planeringsprinciper har upprättats för området. Målet är att bereda detaljplanen utgående från det vinnande förslaget i den arkitekturtävling som ordnats för planeringen av området. Busshållplatserna kommer att flyttas till Kampen.

10. Tre bostadshöghus planeras till Storsvängen på Drumsö.
© Arkitekthit Hannunkari & Mäkipaja

16. Ärtholmens planläggning börjas om.
© Tietoa Oy

Västra Helsingfors

Kårböle

25. Ultramarigränden, Kungseken

Detaljplanen för kvarteret på Ultramarigränden i Kungsekens centrum ändras. Finlands miljöcentrals laboratoriebyggnader har blivit tomma, och i kvarteret planeras nya bostadsbyggnader och verksamhetslokaler.

26. Planskild anslutning i Kungseken och omgivningen kring den

För Tavastehusleden har en ny planskild anslutning planerats i Kungseken samt gator och trafikarrangemang i anslutning till den. Dessutom utreder staden annan markanvändning i omgivningen kring anslutningen. Dessa områden planläggs senare som separata planläggningsprojekt.

27. Malmgård, Vällingklocksvägen 4

I änden av Vällingklocksvägen planeras ny byggnation. Den befintliga industriproduktionsbyggnaden i två våningar kommer att rivas. I den nya detaljplanen planerar man ett punktformat trähöghus, som ansluts till en lägre lamell i trä.

Man avser placera bostäder i byggnaderna. På Boställstigens sida planeras även affärslokaler.

28. Malmgård, Arrendevägen 2, 4 och 6

Längs Arrendevägen planeras bostadshöghus. De befintliga byggnaderna är i dåligt skick och kommer att rivas. Man undersöker möjligheten att placera nya byggnader i 4–8 våningar i deras ställe.

29. Malmgårdstoppen

Fyllnadsbacken i Malmgård med omgivning är ett populärt rekreativt område. En detaljplan upprättas för området i syfte att främja mångsidig rekreativ användning och relaterade tjänster.

30. Grundskolan Kannelmäen peruskoulu

På adressen Runosångarvägen 40 planeras en ny grundskola som är större än den nuvarande skolbyggnaden. De befintliga skolbyggnaderna kommer att rivas.

31. Gamlas, området vid Sånggränden

Längs Sånggränden planeras nya bostadshöghus och en parkeringsanläggning. På parkeringsanläggningens marknivå placeras affärslokaler.

32. Gamlas, Orgelpipsvägen 7

På adressen Orgelpipsvägen 7 planeras bygget av ett nytt höghus som ett kompletteringsbygge. Målet är att det justerade planförslaget blir klart under år 2023.

Munksnäs

33. Planeringsprinciper för Munkshöjden och Talistranden

För Munkshöjden och Talistrandens område upprättas planeringsprinciper. Målet är att utreda en mer exakt placering av kompletteringsbyggnader av bostäder på området utifrån generalplanen. I planeringsprinciperna utreds även trafiklösningarna i området och eventuella ändringar av servicenätverket.

Den byggda miljön i området har inventerats under de senaste åren. Områdets särdrag, landskaps-, na-

tur- och rekreationsvärden samt övriga värden beaktas i planeringen.

Planeringsprinciputkastet var framlagt för påseende under våren 2023.

34. Hoplaxvägens gatuområde med omgivning

I planläggningsprojektet utreds bland annat behoven av att ändra detaljplanen för området mellan Munksnäsplatsen och Gamla chaussén som krävs till följd av snabbspårvägen som byggs till Hoplaxvägen samt ändringen av anslutningsområdet vid Hoplaxvägen och Åboleden. Projektet ingår i utvecklingen av Västra boulevardstaden.

Snabbspårvägens hållplatser kommer att placeras i närheten av Munksnäsplatsen, den blivande skvären Kivitorpanaukio och den öppna platsen vid Munkshöjdens köpcentrum. De öppna platserna utvecklas som en del av den stadsbildsmässiga helheten i Västra boulevardstaden. Planförslaget har varit offentligt framlagt för påseende i början av år 2023.

35. Näshöjdens västra del

Näshöjdens västra del utvecklas som en del av Västra boulevardstaden. Hoplaxvägens sträckning flyttas från sitt nuvarande läge västerut (mellan den södra anslutningen av Ulfsbyvägen och Dragonvägen). På så sätt frigörs byggnadsmark i den västra delen av Näshöjden.

I området planeras byggande av bostäder samt butiker i gatunivå. Den trädbevuxna bergssluttningen kan förbli till största delen obebyggd. I projektet ingår även en del av en obebyggd kontorstomt på västra delen av Hoplaxvägen. Planläggningen påbörjades i början av år 2023.

36. Munkshöjdens köpcentrum

Munkshöjdens köpcentrum utvecklas till ett viktigt affärs- och servicecentrum för området. Planen är att inrätta dagligvarubutikerna i en ny byggnad på den norra delen av tomten. Samtidigt utreds möjligheten att placera boende i anslutning till den nya byggnaden.

Munkshöjdens köpcentrum är ett av Finlands första köpcentrum. Det ingår i Munkshöjdens kulturhistoriskt och arkitektoniskt sett betydelsefulla helhet.

Haga

37. Västra Haga

För det nya området Västra Haga planeras en urban miljö med bostadskvarter, affärslokaler, parker och vistelseplatser. Även ett daghem startas i området. Målet är att bevara det befintliga grönområdet i Djurbergsparkens område.

Detaljplaneförslaget framläggs för påseende under år 2023. Planläggningen av området ingår i utvecklingen av Västra boulevardstaden och den nya snabbspårsvägsförbindelsen.

38. Stenhagsvägen 5

På adressen Stenhagsvägen 5 planerar man att komplettera höghus-tomten med ett bostadshöghus. Målet är att planförslaget ska läggas fram för påseende under år 2023.

Sockenbacka

39. Batteribackens östra del

I Batteribackens östra område planeras en detaljplaneändring i omgivningen av den blivande Spårjokerns tunnelöppning. Planläggningen har påbörjats på nytt, eftersom förvaltningsdomstolen upphävde Batteribackens detaljplaneförslag år 2020. Nu planeras kompletteringsbyggnad i ett mindre område längs Sockenbackavägen och Smedjebackavägen samt i norra kanten av Smedjebackas bostadsområde. Un-

der planeringen undersöker man olika slags alternativ för genomförandet. Detaljplaneförslaget framläggs för påseende under år 2024.

40. Väverivägen 4 och 6

På adresserna Väverivägen 4 och 6 planeras två nya bostadshöghus i de gamla industribyggnadernas ställe. På Väverigatan 6 ligger även en skyddad verksamhetsbyggnad, där man undersöker möjligheten till ändring av användningsändamål.

Planläggningen inleddes våren 2023. Detaljplaneförslaget framläggs för påseende i början av år 2024.

41. Ärilsvägen 7, 9, 11, 13 och 15

Fem industritomter på Ärilsvägen avses förenas till en tomt för verksamhetslokaler. På tomten planeras en ny verksamhetsbyggnad i fyra våningar. Planläggningen inleddes sommaren 2023.

Brunakärr

42. Pargasvägen 3

Tomten på adressen Pargasvägen 3 blir tom i och med att Rudolf Steiner-skolan flyttar. På tomten planeras huvudsakligen bostadsbyggnader. Planläggningen inleddes år 2020.

Syftet är att koncentrera verksamheten i Rudolf Steiner-skolorna, som i dagsläget finns på Pargasvägen och Lärkträdsvägen, på adressen Lärkträdsvägen 4. Man avser bygga ut den skolbyggnad som finns där så att den delvis ligger på tomten på Lärkträdsvägen 6. Utbyggnaden förutsätter att skolbyggnaden på Lärkträdsvägen 6 rivs.

43. Pargasvägen 15 och 17

På studenthemsbyggnadernas tomter planeras fler studentbostäder. På parkeringsområdet i södra delen av planeringsområdet planeras en ny byggnad i cirka fem våningar.

Under planeringen undersöker man två olika slags alternativ för ge-

nomförandet. I det första alternativet bevaras en del av de befintliga lokalerna. I det andra alternativet ersätts de befintliga byggnaderna helt och hållet med nya, större studenthem.

Planförslaget kommer att läggas fram för påseende uppskattningsvis under hösten 2023.

Mejlans

44. Området kring Mejlans gård

Området kring Mejlans gård utvecklas som ett aktivt område för kultur- och rekreationsverksamhet. Staden ordnade en tävling, där man sökte köpare, renoverare och byggherre för områdets skyddade byggnader. Istället för det tidigare konstmuseet är det möjligt att planera en ny byggnad. Alternativt kan man planera ny användning för den gamla byggnaden genom att utöka den. Gårdsparken och strandstråket förblir i of-fentlig användning.

Vid behov utarbetas ett planförslag på basis av det valda tävlingsförslaget. Planeringen baserar sig på områdets detaljplaneutkast.

45. Tallvägen 14

Engelska skola i Mejlans håller på att flytta till nya lokaler i Södra Haga. Den tomma skolbyggnaden, som är i dåligt skick, ska rivas och på tomten planeras bostadsbyggnader. Planförslaget kommer att läggas fram för påseende under år 2023.

34. Omgivningen vid Hoplaxvägen förnyas. Riktgivande bild av den kommande skvären Kivitorpanaukio.
© Tuomas Vuorinen, WSP

34. En snabbspårsväg planeras längs Hoplaxvägen.

Mellersta Helsingfors

Berghäll

46. Fågelsången

Detaljplanen för Fågelsången förnyas i Berghäll och Bortre Tölö. Planändringen gäller den nationellt värdefulla villa- och parkmiljön, Tölövikens norra strandområden, vattenområdet, gatu- och spårområdet. Syftet är att skydda villa- och parkmiljön samt förbättra parkområdets användbarhet. Begränsningar fastställs för järnvägsområdet.

Målet är att utveckla rekreationsanvändningen i det centrala parkområdet genom att förbättra promenadstråket runt Tölövikens samt parkområdets förhållanden.

Detaljplanläggningen inleds uppskattningsvis hösten 2023.

47. Tavastvägen 3

I hörnet av Tavastvägen och Näckens gränd planeras kompletteringsbyggande. Målet är att planförslaget blir klart i slutet av år 2023.

Affärsbyggnaden i två våningar vid Näckens gränd avses rivas och ersättas med en bostadsbyggnad. Den nya byggnaden planeras byggas delvis i sju och delvis i åtta våningar. Affärs- och kontorsbyggnaden på Tavastvägens sida bevaras och på dess tak byggs en indragen tilläggs-våning.

48. Kommunernas hus (Andra linjen 14)

På tomten där Kommunernas hus ligger planeras en ändring av användningsändamål samt kompletteringsbyggnation. Detaljplanläggningen inleds sommaren 2023.

I området ligger det för närvarande en administrationsbyggnad som färdigställdes på 1980-talet. Målet är att bevara dess mittparti och möjliggöra delvis rivning av byggnaden. I tomtens norra och södra del planeras nya bostäder samt affärslokaler på marknivå. Kompletteringsbyggnationens höjd anpassas till den omgivande stadsstrukturen.

Åshöjden

49. Hangögatans kvarter

De i början av 1900-talet byggda, stadsbildsmässigt värdefulla, skyddade byggnaderna i Hangögatans kvarter kommer att byggas om till bostäder. Samtidigt planeras kompletteringsbyggnation längs Viborgsgatan. Målet är att förenhetliga den värdefulla gården och liva upp gaturummet.

Detaljplanläggningen planeras inledas hösten 2023. Tidigare användes Hangögatans kvarter av socialväsendet.

50. Norra delen av Alphyddan, kring Savolaxgatan

I omgivningen kring Savolaxgatan planerar staden ett nytt område med verksamhetslokaler och bostäder i samarbete med NCC och Alppitalo. Savolaxgatan utvecklas till ett trivsamt gaturum. Man gör den befintliga genomfartsleden med fyra filer smalare och ökar tvärförbindelserna för gång- och cykeltrafik.

Avsikten är att placera de nya byggnaderna längs gatan, så att de centralt belägna kala klipporna kan bevaras. Man eftersträvar att förbättra grönförbindelsen som går genom området från söder till norr. Som en del av planeringen utreds olika metoder för koldioxidneutral stadsutveckling.

Målet är att områdets detaljplaneförslag blir klart hösten 2023.

Vallgård

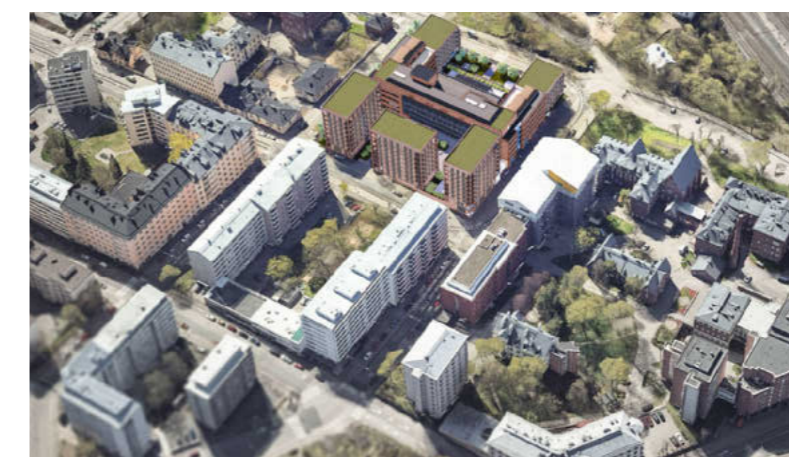
51. Vallgårds område för verksamhetslokaler

Området med verksamhetslokaler i Vallgård utvecklas som ett särpräglat område för företag, tjänster och kulturverksamhet. Utgångspunkten för utvecklingen är områdets urbana och råa karaktär. Det värdefulla byggnadsbeståndet på området skyddas.

I takt med att området utvecklas gör man det möjligt för den nuvarande verksamheten att fortsätta, bli mångsidigare och växa samt för ny företagsverksamhet att placeras på området. För området har man upprättat planeringsprinciper, som fungerar som utgångspunkt för ändringar i detaljplanen.

52. Kuortanegatan 4

På tomten planeras en kontorsbyggnad i 6–10 våningar. Den nya byggnaden kompletterar det befintliga slutna kvarteret till en helhet. Det justerade planförslaget beräknas bli klart hösten 2023.

48. Tillbyggnad planeras i anslutning till Kommunernas hus i Berghäll.
© Verstas Arkitekter Ab

53. Hattulavägen 2

Bredvid byggnaden för yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto i korsningen av Kangasalavägen och Hattulavägen planeras kompletteringsbyggande. Kanten av den nuvarande tomten bryts ut till en egen tomt för ett nytt bostadshöghus.

Det befintliga trädbeståndet bevaras i mån av möjlighet. Behovet av att skydda den gamla läroanstaltsbyggnaden bedöms i samband med planläggningen.

Målet är att planförslaget ska vara färdigt våren 2024.

54. Maskinverkstadens eltågshall (Industrigatan 16)

Eltågshallen på Maskinverkstadens område kommer att rivas, och istället för den kommer en modern verksamhetslokal som passar området att byggas. Om projektet ordnades en arkitekturtävling, som avslutades i början av år 2023. Tävlingsarbetet fungerar som grund för den fortsatta planeringen. Målet är att planförslaget blir klart under år 2024.

Majstad

55. Jan-Magnus Janssons plats 5 och 6

I området planeras ett nytt separat höghus i sex våningar med studentbostäder. På bottenvåningen planeras ett gemensamt utrymme som vetter mot gaturummet. På taket planeras en bastuavdelning.

Gumtäkt

56. Barnmorskeinstitutets sjukhus

Byggnaden för det före detta Barnmorskeinstitutet planeras för nya ändamål. Byggnadens lämplighet för boende och inkvarteringsverksamhet utreds. En planeringstävling om Barnmorskeinstitutets nya användningsändamål pågår. Förslaget till detaljplanen beräknas vara färdigt år 2024.

57. Kvarteret Kumpulan kärki

Planen för depåkvarteret i Forsby är att det ska bli ett nytt depå-, service- och bostadskvarter. Mitt i kvarteret anläggs en ny park och en liten plan. Målet är att cirkulär ekonomi ska vara en stark faktor i planeringen av byggnaderna, lokalerna och funktionerna. Planen är att bevara spårvagnshallen, den gamla bussdepån samt bostads- och kontorsbyggnaden Ananastalo. Målet är att planförslaget ska vara färdigt år 2023.

Kottby

58. Samskolan Käpykylän yhtenäiskoulu, Louhivägen 3

I Kottby planeras en utbyggnad av samskolan. Syftet med planläggningen är att möjliggöra byggandet av nya köks- och undervisningslokaler på skolans tomt. Genomförandet att utbyggnadsdelarna förutsätter att tomten utvidgas lite till parkområdet. Förslaget till detaljplanen beräknas vara färdigt år 2024.

59. Karelenhuset (Kottbygränd 1)

Karelenhuset utvecklas som samlingslokal, som stadsdelscentrum för Kottby och som kulturbyggnad. I byggnaden planeras även boende. Avsikten är att höja byggnaden med ytterligare två våningar.

60. Backasgatans boulevardstad

I framtiden fortsätter Backasgatan från Kottby till Baggböle som en stadsliknande gata på platsen för den nuvarande motorvägen. Omkring gatan planeras nya områden för bostäder och arbetsplatser. Den nya snabbspårvägen längs Backasgatan kopplas till innerstadens spårnät och de tvärgående spårförbindelserna. Kottby station utvecklas till en högklassig bytesstation för kollektivtrafiken.

För området utarbetas en dispositionsplan, utifrån vilken ändringar i detaljplanen för området bereds. Dispositionsplanen avses läggas fram för påseende under år 2023.

61. Hörnet mellan Forsbyvägen och Backasgatan

Man ansöker om utvecklingsreserv för FPA:s tomt som ligger i Kottby på adressen Forsbyvägen 5 samt servicestationens område på tomtens västra sida. Reservansökarens mål är att utveckla omgivningen kring korsningen mellan Forsbyvägen och Backasgatan samt bilda ett enhetligt kvarter av FPA:s och servicestationens tomter.

Området utvecklas för byggande av bostäder och i byggnadernas nedre våning skapas även affärslokaler. Staden undersöker möjligheten till att ordna en körförbindelse till Sofielundsgatan via Lillkyrövägen istället för Forsbyvägen. Under utvecklingsskedet inleder staden processen för att ändra detaljplanen.

Forsby

62. Forsby skola och daghem

I Forsby planerar man bygga ut skolan och daghemmet. De befintliga byggnaderna renoveras och mellan dem byggs en utvidgningsdel i tre våningar. Det justerade planförslaget blir klart i slutet av år 2023.

Sörnäs och Hermanstad

63. Havshagens kompletteringsbyggande

Målet är att utveckla Havshagen som en helhet samt genom det rusta upp befintliga strukturer och områden. Målet är även att identifiera platser för kompletteringsbyggande. Målet är att identifiera områdets stadsbildsmässiga och historiska värden samt koppla samman det med de förändringar som sker i omgivningen. Planeringsprinciperna som täcker området ser ut att bli klara sommaren 2023. Upprättandet av detaljplanen inleds på basis av dem.

64. Sörnässtranden

I området mellan Södervik och Sörnäs strandväg utreds möjligheterna för kompletteringsbyggande. Det

centrala målet är att skapa ett nytt allmänt rum och strandområde. Det justerade detaljplaneförslaget blir klart under år 2023.

65. Hanaholmen

På platsen för kollagerområdet som tas ur bruk planeras ett nytt urbant bostadsbetonat område på Hanaholmen för cirka 4 500 invånare. På stränderna planeras rekreativ användning. Kraftverksbyggnaden ingår inte i planområdet.

Böle

66. Mittdelen av tornområdet i Mellersta Böle

För mittdelen av tornområdet i Böle görs en detaljplan upp för ett kontorstorn med 32 våningar. Byggnaden överskrider Industrigatan. Det finns ingångar till byggnaden både från Bölebron och Lokvägen. I anslutning till ingångarna finns affärslokaler längs gatan.

Förbindelsen för fotgängare från markplanet vid Lokstallarna till Bölebron byggs med hjälp av trappor. De byggs invid huvudbanan på den östra sidan av byggnaden.

67. Västra delen av tornområdet i Mellersta Böle

I västra delen av tornområdet i Mellersta Böle, i området mellan Böle-

gatan och Lokvägen har man som avsikt att bygga fyra tornhus samt en paviljonsbyggnad. Därtill planerar man ett offentligt torgområde och gångvägar genom området. Ändringen av detaljplanen upprättas på basis av det förslag som kom på andra plats i tävlingen Helsinki High-rise. Planförslaget presenteras för stadsmiljönämnden uppskattningsvis i slutet av år 2024.

68. Lokstallgården

Planeringsprinciperna för Lokstallgården bereds fortfarande i takt med att projekten i den närliggande omgivningen framskrider. Målet är ett funktionellt sett mångsidigt område, som är aningen tätare än i det tidigare förslaget och som ingår i en stadsdelspark.

69. Hagbacken

I närheten av Hagbackens station planeras byggnader med arbetsplatser för omkring 2 000 personer. I planen läggs en reservering in även för den nya spårvagnsrutten, som skulle gå längs Televisionsgatan till Norra Böle.

70. Semaforbron 1 och 2

I de två kvarteren vid gränsen till Östra Böle planeras de nuvarande byggnaderna ersättas med nya, större bostadsbyggnader. Nybygge-

na är främst hus med åtta våningar, och i kvarteret finns också två bostadstorn.

Byggnaden med studentbostäder bevaras med skyddsmarkering. Det södra kvarteret utvidgas österut i den nuvarande parken så att det är i linje med det norra kvarterets östra gräns.

Man har gjort justeringar i planförslaget efter framläggandet. Det justerade detaljplaneförslaget behandlas i stadsmiljönämnden under år 2023.

71. Rundradions områden

Rundradions område planeras med beaktande av långsiktiga behov. Området utvecklas som ett arbetsplatsområde och ett stadsområde som är mer varierande och levande än för närvarande. I planeringen ingår Yles mediacentrum, arbetsplatser, boende och tjänster.

Förbindelserna som går genom området förbättras och mitt i området planeras en park. Under planeringen granskas spårvägsreserveringens alternativ för linjedragning i riktning mot Norra Böle i Ilmala.

Som det ser ut nu kommer planförslaget att vara färdigt vid årsskiftet 2024–2025.

Norra och Nordöstra Helsingfors

Åggelby

72. Åggelby centrum

Åggelby centrum förnyas. Området utvecklas till ett trivsamt, mångsidigt och attraktivt stadsdelscentrum där det är lätt att röra sig. I planerna ingår bostäder, affärslokaler på gatuplan, ett nytt torg i Åggelby samt ett nytt familje- och välfärdscentrum vid spårvägen. För biblioteket, ungdomslokalen och arbetarinstitutet i området planeras nya lokaler. Dessutom är avsikten att skydda den gamla stationen. Målet är att planförslaget ska vara färdigt år 2023.

73. Området kring Åggelbyvägen

I området planeras en grundskola för 500 barn samt nytt boende. Nämnden återlämnade planförslaget till beredning i december 2022. Målet är att planförslaget ska vara färdigt år 2024.

74. Torgfogdevägen 1

Ändringen av detaljplanen gör det möjligt att bygga ett nytt höghus och höja den befintliga byggnaden.

Baggböle

75. Baggbölevägen 57 och 58

Längs Baggbölevägen planeras höghus. Detaljplaneändringen är på gång för tomterna på adressen Baggbölevägen 57 och 58. Målet är att planförslaget läggs fram för påseende hösten 2023. Planeringsprinciperna som utarbetats för området styr de detaljplaneändringar som kommer att anhängiggöras längs Baggbölevägen.

76. Västra Baggböles småhusområde 2023

I Västra Baggböles småhusområde planeras effektivisering av tomterna, det vill säga tilläggs- och komplet-

teringsbyggnation. Detaljplaneändringar bereds för 26 tomter. Tomternas ägare och deras avtalsparter har ansökt om planändringarna.

De planeringsprinciper som stadsmiljönämnden godkänt ligger som grund för planeringen. Målet är att det justerade planförslaget presenteras för nämnden våren 2024.

Domarby

77. Omgivningen kring Sexmansvägen och Blossgränden (Svedängen)

Detaljplaneändringen gäller fyra tomter, där man planerar bostadshöghus i tre och fyra våningar. Ett område för närrecreation ansluts till kvartersområdet. Målet är att planförslaget läggs fram för påseende sommaren 2023.

78. Utvidgningen av Svedängens allemansgolfbana

Man planerar utvidga allemansgolfbanan från den nuvarande banan på nio hål till en fullskalig bana på 18 hål. Målet är att det justerade planförslaget presenteras för stadsmiljönämnden år 2024.

Vik

79. Delgeneralplan för Viksstranden-Lahtisleden

Med hjälp av delgeneralplanen utvidgas innerstaden i Lahtisledens riktning, förtätas stadsstrukturen i kollektivtrafikzonen för snabbspårvägen mellan Vik och Malm samt tryggas Naturavärderna vid Gammelstadsviken.

Funktionen för Lahtisleden, som är viktig med tanke på den rikstäckande kollektiv- och godstrafiken, säkerställs. Målet är att samtidigt förbättra anpassningen av den till en stadsstruktur som utvecklas och minska de negativa miljöeffekterna av den.

80. Dispositionsplanen för Mellersta Vik

I närheten av Spårjokern avser man utveckla området kring Viks Forskarpark och universitetet. Området planeras som ett viktigt kunskapscentrum med nya bostäder för 4 000–7 000 människor. I planeringen fästs särskild uppmärksamhet vid bland annat klimatsmart byggande och skapande av en högklassig promenadmiljö.

81. Området vid Gardenia

På och kring Gardenias tomt planeras nya trafikarrangemang och kompletteringsbyggande. Den tidigare vinterträdgårdens byggnad bevaras.

82. Landbågegränden 2

I Vik i närheten av Lahtisleden förbereds en planändring för den obebbyggda tomten, som för ögonblicket är reserverad för verksamhets-, undervisnings- och forskningsbruk. Ett nytt bostadskvarter planeras på tomten.

83. Stensböles helikopterflygplats

En ändring av detaljplanen planeras längs Stensbölegränden på tomten som är planlagd för räddningsstationen. Enligt den gällande planen har man bland annat kunnat placera en helikopterflygplats, en servicebyggnad och underjordiska lokaler på tomten. Man planerar ändra detaljplanen så att tomten även ska kunna användas kommersiellt som helikopterflygplats.

84. Viksbackas mellersta del

Planändringen som anhängiggjordes år 2017 fortsätter på ett större område än tidigare. Ändringen av detaljplanen gäller de obbyggda tomterna i området kring Alexander Nevskijs gata och Krönvägen samt områdena kring Marienlandsparken.

Malm

85. Planeringsprinciper för Rönninge

I Rönninge utreds möjligheterna till kompletteringsbyggande och planeras ny mångsidig byggnation i närheten av Lahtisleden. Samtidigt granskas Rönninges byggnation, natur- och rekreatiomsområden, tjänster, offentliga utrymmen och trafikförbindelser som en helhet. Utkasten läggs fram under hösten 2023. Planeringsprinciperna avses bli klara i början av år 2024.

86. Söndagskvarteret

I närheten av det tidigare flygfältet planeras ett nytt ekologiskt och effektivt bostadsområde, som ansluts till en del av Söndagsparcellernas bostadsområde. I omgivningen kring Malms flygfälts områden ska detaljplaneras planeras även Vik-Malms snabbspårväg med hållplatser.

87. Landningsbanekvarteren och Flygplatsparken

Av Landningsbanekvarteren planeras ett mångsidigt centrumområde enligt den nya stadsstrukturen, jämte tjänster och affärslokaler.

Det mest centrala parkområdet på Malms flygplatsområde, Flygplatsparken, ligger delvis i de-

taljplanerområdet för Landningsbanekvarteren. En öppen, internationell idéävling har ordnats om Flygplatsparken. Parkens översiktsplan har upprättats på basis av det förslag som vann tävlingen.

88. Malms energikvarter

I enlighet med Helen Ab:s initiativ upprättas en detaljplan för energiproduktionsområdet i den södra delen av Tattarmossens industriområde. I första hand har man planerat att området ska producera fjärrvärme med hjälp av tekniker som inte baserar sig på förbränning (till exempel med hjälp av geotermiska värmebrunnar). Utrymme reserveras också för eventuell solenergiproduktion. Detaljplanen ska möjliggöra olika produktionsformer.

89. Beckfabrikens kvarter II

I området vid Beckfabrikens kvarter planeras nya bostäder samt kompletteringsbyggande och utveckling på de nuvarande tomterna för bostäder och småindustri. Linjedragningen av snabbspårvägen som trafikerar genom området mellan Vik och Malm samt spårvägshållplatsens läge löses i detaljplanen.

Målet är ett mångsidigt och bostadsdominerat område som kompletterar stadsstrukturen med sina tjänster och arbetsplatser. Beckfa-

brikens kvarter ingår i Malms stadsförnyelseområde.

Efter detaljplanens utkastskede delades de tidigare planområdet för Beckfabrikens kvarter i två delar. Planeringen av områdena på Orrmossevägens och Tullbergsvägens södra och västra del fortsätter på basis av den lösning som presenterades vid utkastskedet som en egen planprocess. Detaljplanen som gäller den nordligare delen trädde ikraft i april 2023.

90. Förnyande av Malms centrum

Stadens mål är att främja förnyelsen och utvecklingen av Malms centrum till en trivsammare plats. Målet är att utveckla stadsmiljön, områdets tjänster och förbindelser samt möjliggöra kompletteringsbyggande.

Detaljplanläggningen styrs av de planeringsprinciper som godkändes åren 2021. I dem har man fastställt de viktigaste målen för kompletteringsbyggandet, de offentliga områdena och servicestrukturen. Tyngdpunkten för planeringsprinciperna är att förbättra tjänsterna, anslutningarna mellan Övre och Nedre Malm, de allmänna utomhusområdena och promenadmiljön. Man strävar efter att göra bostadsbeståndet mer mångsidigt. En rambeskrivning har upprättats för förnyelsen av Malms stationscentrum.

86. Snabbspårvägen Vik-Malm planeras nära den tidigare flygplatsen.

86. Ett nytt bostadsområde planeras nära den tidigare flygplatsen i Malm.

91. Malms nya sjukhus

I framtiden koncentreras sjukhusverksamheten i Helsingfors till området Dal-Mejlans och Malm. Därför behöver Malms sjukhus byggas ut. Hälsovårdscentralen flyttas till det nya familjecentret och centralen för hälsa och välbefinnande i närheten av Malms station.

För planeringen av Malms nya sjukhus pågår en planeringstävling som avslutas i början av år 2024. Resultaten i tävlingen används som utgångspunkt för detaljplanläggningen och genomförandeplaneringen. Bygandet av sjukhuset ser ut att kunna inledas stegvis år 2028.

92. Skolcampuset på Kyrkobyvägen

I anslutning till skolfastigheten på adressen Kyrkobyvägen 17 planeras ett gemensamt campus för grundläggande utbildning och småbarns-pedagogik. På campuset placeras lokaler för grundskolan Malmin peruskoulu samt daghem.

Den skyddade skolbyggnaden bevaras, gymnastiksalsbyggnaden rivs och på området planeras en nybyggnad. Grundskolan Malmin peruskoulu, daghemmen Takatasku och Suvi samt skolorna på Talvelavägen 1/Kyrkobyvägen 17 slås ihop på det nya skol- och daghemscampuset.

Till grund för detaljplanläggningen och byggplaneringen ordnas en arkitekturtävling, dit olika aktörer bjuds in. Planen är att genomföra byggandet åren 2025–2027. I planen bereder man sig även för genomförandet av snabbspårvägen mellan Vik och Malm.

93. Malms familjecenter och centralen för hälsa och välbefinnande

I närheten av Malms station, på platsen för det befintliga bostadskvarteret på adressen Orrspelsvägen 3, planeras ett nytt familjecenter och en central för hälsa och välbefinnande i Malm. Hälsovårdscentralen flyttas från Malms sjukhusområde, där

man planerar Malms nya sjukhus. Målet för det nya utomhusområdet är att öka grönskan.

94. Kyrkobyvägen 37

En ändring av detaljplanen gör det möjligt att bygga två bostadshöghus på den nuvarande tomten för småindustri.

95. Malms stationsväg 6

Istället för den nuvarande kontorsbyggnaden planeras bostäder samt verksamhets- och vårdlokaler.

96. Stickelvägen 12

Med detaljplanen gör man det möjligt att utöka det befintliga bostadskvarterets byggnader med två våningar samtidigt som byggnaderna renoveras. Antalet parkeringsplatser granskas i samband med planläggningen.

86. Ett nytt bostadsområde planeras nära den tidigare flygplatsen i Malm.

97. Malmbågen 9 och 23

I närheten av Malms station planerar man att ersätta kontorsbyggnaderna med bostadshöghus som är högre än de befintliga byggnaderna. I de nya byggnaderna planeras även verksamhets- och arbetslokaler, till exempel affärs- och vårdlokaler.

98. Marknadsvägen 25 och 27

Avsikten är att riva befintliga egna hemshus och i deras ställe bygga småhusbostäder i exempelvis radhus. Körförbindelsen till tomterna ordnas med en ny återvändsgränd.

Bocksbacka

99. Bocksbackastranden

Invid Vanda å i den västra delen av Bocksbacka planeras kompletteringsbyggande. Målet är att lägga fram utkastplaner av detaljplanen för påseende hösten 2023.

100. Nya boende flyttar till Bocksbacka. Riktgivande bild av nya bostadshus. © TREA Studio MPRA Arkkitektidit Oy

100. Eskosvägen 1, 3 och 5 samt Säterivägen 2 och 4

Längs Eskosvägen och Säterivägen planeras bostadshöghus. Möjligheterna att placera affärs- och service lokaler på de nedersta våningarna utreds.

101. Områdena kring Frälsevägen och Storbrunnsvägen

I bostadsområdena kring Frälsevägen och Storbrunnsvägen planeras kompletteringsbyggande på båda sidorna om huvudbanan.

Skomakarböle och Storskog

102. Brobacka centrum

På tomten för Brobacka köpcentrum och de närliggande tomterna planeras byggande av nya bostäder och affärslokaler. Även daghemmets tomt kan planeras för boende om

den inte behövs för servicenätverket som ska utvecklas. De existerande byggnaderna i centrumet ska rivas.

103. Brobyvägen 9

På tomten där lågstadieskolan Siltamäen ala-aste ligger planeras nya ersättande lokaler för grundläggande utbildning och småbarnspedagogik. Planförslaget avses läggas fram för påseende våren 2024.

104. Allaktivitetshuset i stationsområdet i Parkstad

I Parkstad och Stapelstaden förnyas skol-, daghems- och lekparkstjänsterna.

105. Parkstads stationssamhälle 1

I Parkstads stationssamhälle planeras bygge av bostäder. Planeringen baseras på planeringsprinciperna, som stadsmiljönämnden godkände i april 2023.

106. Områdena kring Spårstigen och Mjödgränden

Längs Spårstigen och Mjödgränden planeras kompletteringsbyggande. Småhustomterna närmast Parkstads järnvägsstation ändras till höghustomter.

107. Bergssidans område i Jakobacka

På tomten för Bergssidans servicehus, en småhustomt och Jakobackas församlingshems tomt planeras ny bostadsbyggnation. Samtidigt utreds även trafikarrangemangen och övriga ändringsbehov i närområdet.

108. Soppen 13 och 15

På industriområdet i Henriksdal planeras ett parkeringshus med 500 bilplatser. Planen möjliggör ett tillräckligt stort antal parkeringsplatser för de kunder som besöker en specialbutik på Vandasidan.

106. Tillbyggnad planeras intill Spårstigen och Mjödgränden i Parkstad. © TREA Studio MPRA Arkkitektidit Oy

101. Byggnad planeras i närheten av Parkstad station. Riktgivande bild av områdena Frälsevägen och Storbrunnsvägen. © TREA Studio MPRA Arkkitektidit Oy

Sydöstra Helsingfors

Degerö

109. Stansviksbergets östra del
På Kronbergsstranden i Stansviksbergets detaljplaneområde har man påbörjat en omvärdering av detaljplanen. Detaljplanen förnyas till behövliga delar. Planen beräknas läggas fram för påseende hösten 2023 och lämnas till beslut under år 2024.

110. Notuddens villor

I och med ändringen av detaljplanen för Notudden anvisas områdets fyra historiska villor för användning året om och tomter anvisas för dem. I planläggningen ägnas särskild uppmärksamhet åt områdets naturvärden och kulturhistoriska värden. Med undantag av tomterna bevaras området som ett liknande rekreationsområde som i dag. Det justerade detaljplaneförslaget blir klart under år 2023.

111. Uppbyviken

Den norra delen av Degerövägen byggs om till stadsbulevard. I Uppbyviken planeras ett nytt bostadsområde för cirka 2 500 personer. Förslaget till detaljplan blir färdigt år 2024.

112. Fladans område

På Fladans område utvecklas förutsättningarna för rekreationsanvändning, varvsområdet, båthamnen, daghemmet och bostadsbyggande. Målet är att effektivisera varvs- och hamntjänsterna samt anpassa dem till landskapet. Söder om Jollasvägen planeras kompletteringsbyggande, och vid Fladabågen utreds möjligheterna att ersätta den befintliga daghemsbyggnaden med en större. Det justerade detaljplaneförslaget blir klart under år 2024.

113. Skyddade byggnader i Jollas

En detaljplaneändring görs upp för de fastigheter i Jollas och Hästnäss-

undet som har byggförbud. Byggförbudet gäller vissa fastigheter som möjligtvis hyser kulturhistoriskt värdefulla byggnader som inte ännu har skyddats. I samband med ändringen av detaljplanen utreder man behovet för att skydda byggnaderna. Det justerade detaljplaneförslaget beräknas bli klart under år 2024.

114. Uppbys servicekvarter

Skolbyggnader i området kring Uppby justeras i enlighet med Degerös befolkningsutveckling. Man utreder en lämplig plats för seniorcentret.

115. Kompletteringsbyggande i Jollas

Planändringen för kompletteringsbyggandet av Jollas småhustomter beräknas inledas hösten 2023. Intresset för kompletteringsbyggandet kartläggs med en enkät som skickas till fastighetsägarna.

Tammelund och Vårdö

116. Delgeneralplan för Vårdö
En delgeneralplan upprättas för Vårdö. Ön anvisas i huvudsak för rekreationsanvändning och utvecklas även som turistmål som en del av det havsnära Helsingfors. Samtidigt tar man hänsyn till områdets kultur- och naturvärden samt främjar bevarandet av dem.

Planutkastet har godkänts i stadsmiljönämnden. Planförslaget förberedas under 2023.

117. Förnyande av Tammelunds detaljplan

Tammelunds detaljplan förnyas huvudsakligen på basis av ändringsprinciperna som bereddes för detaljplanen år 2013. Man har upprättat en inventering av områdets byggnader. Intresset för kompletteringsbyggande kartläggs med en enkät.

Brändö

118. Brändö köpcentrum
Beredningen av detaljplanen för Brändö köpcentrums tomt fortsätter. Man fortsätter att utreda möjligheterna att renovera de nuvarande byggnaderna, den kommersiella lönsamheten och förhållandet till den närmaste omgivningen. Utgångspunkten för planläggningen är att trygga servicen, lösa frågor som gäller byggnadsskydd och bygga nya bostäder.

119. Utbyggnad av Brändö kvartershus

För området för kvartershuset bereds en detaljplaneändring genom vilken man säkerställer att lokalerna för fostran och småbarnspedagogik samt anknytande gårdsområden förslår i Brändö. I och med planändringen ersätts de tillfälliga paviljongbyggnaderna med en permanent byggnad.

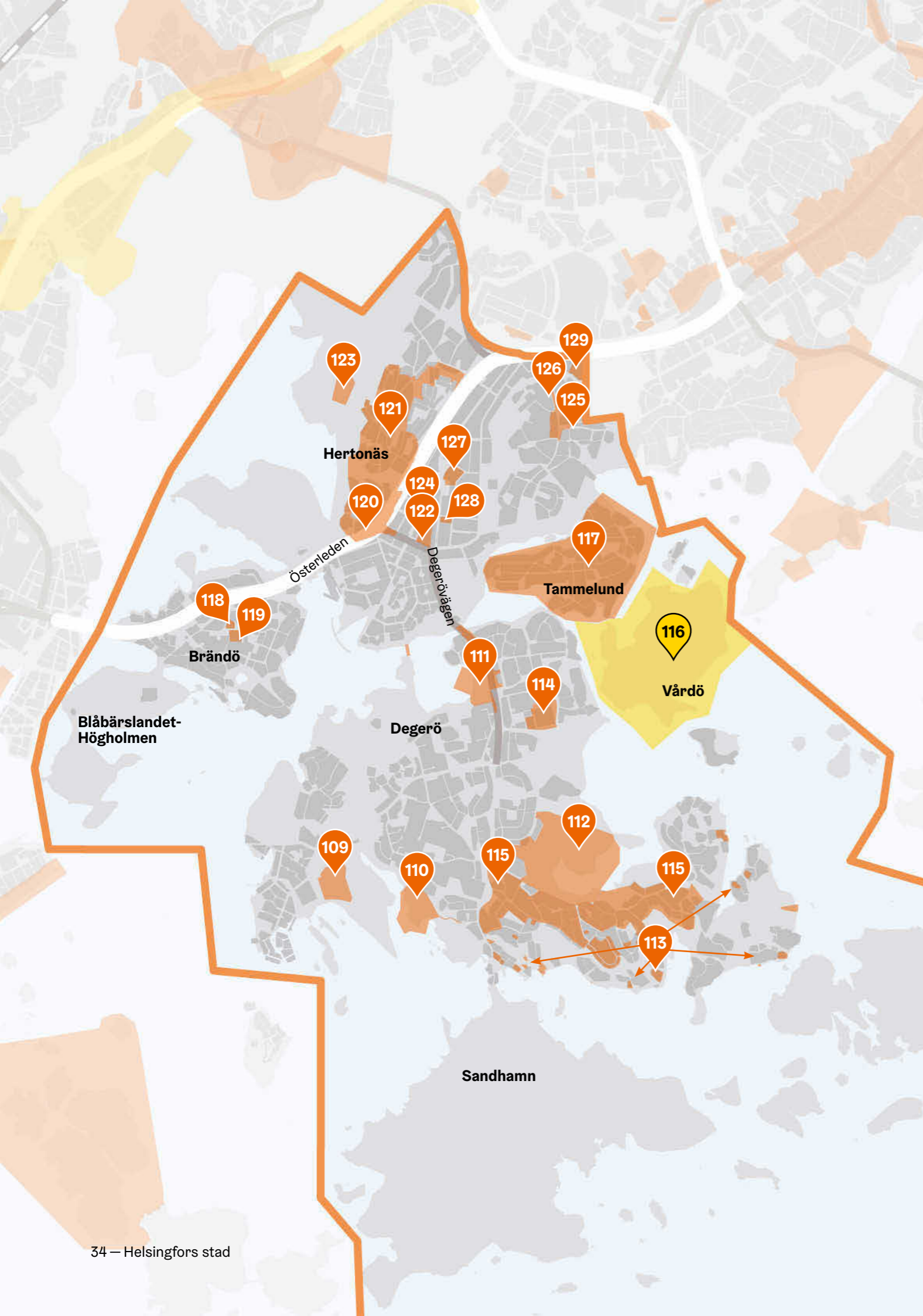
Hertonäs

120. Kvarteren kring Hertonäs metrostation

Förnyandet av Hertonäs metrostation planeras så att man bygger en ny bussterminal ovanpå stationen. Ovanpå dessa planeras bostadsbyggnader och mitt emellan dem ett gårdsdäck med ett utomhusområde som är öppet för alla. Förutom trafikfunktioner och boende kommer det även att byggas affärs- och verksamhetslokaler i kvarteret. Trafikområdet och den öppna platsen intill planeras så att det blir ett tryggt och trivsamt utomhusområde. Planförslaget för detaljplanen läggs fram för påseende sommaren 2023.

121. Skyddande och kompletteringsbyggande av Västra Hertonäs

Målet är att uppdatera Västra Hertonäs föräldrade detaljplaner så att

de motsvarar dagsläget och nutida mål, samtidigt som man skyddar områdets särdrag och byggnader. Målet är att möjliggöra kompletteringsbyggande i området, där man tar Västra Hertonas kulturmiljövärderingar i beaktande.

Nybyggnationen baseras i första hand på det befintliga gatu nätet. Den parkering som nybyggnationen kräver placeras på tomterna. Byggandet koncentreras i synnerhet i närheten av metrostationerna. Nybyggnationens skala och uttryck följer andan i Västra Hertona. Det justerade detaljplaneförslaget beräknas bli klart i början av 2024.

122. Borgbyggarvägen 6

Invid Borgbyggarvägen i Hertona planeras bostadshögshus med 6–8 våningar. På markplanen placeras även affärslokaler. Avsikten är att bevara en del av det gamla rotfruktslagret i detaljplaneområdet. Förslaget till detaljplan uppskattas vara färdigt år 2023.

123. Fastholmen och område för teknisk service

Hertona snöomtagningsplats som redan används är ett icke detaljplanerat område, som ligger bredvid Naturaområdet. Detaljplanen be-

reds för att underlätta tillståndspraxis, effektivisera användningen av området samt minimera miljö- och landskapsförstöring. Man undersöker områdets lämplighet för mellanlagring och återvinning av landmassor.

124. Snickareporten

Hertona centrum kompletteras med bostadshögshus. På markplanen placeras även affärslokaler. Man fortsätter att bygga Svarvaregrändens gång- och cykelförbindelse. Målet är att förslaget till detaljplan blir färdigt i början av 2024.

125. Området kring Kasbergets kyrka

I kvarteret kring Kasbergets kyrka planeras kompletteringsbyggande, en ny daghemsbyggnad och utveckling av parkområdet. Kyrkan skyddas i detaljplanen. Det justerade förslaget till detaljplan beräknas bli färdigt under år 2023.

126. Kasbergsvägen

I Kasbergets centrum i området kring Kasbergsvägen och köpcentret görs en teknisk detaljplaneändring, där detaljplanen uppdateras

gällande bredden av gatuområdet. Områdets trafikplaner uppdateras. Det justerade förslaget till detaljplan beräknas bli färdigt i slutet av år 2023.

127. Planmeca, Svarvaregatan 20

Planmeca Oy planerar att bygga ut sitt huvudkontor som ligger i Hertona företagsområde. Man undersöker möjligheten till en utvidgning på Montörsparkens sida.

128. Snickaregatan 11

Tomten på adressen Snickaregatan 11 bevaras som verksamhetstomt. Detaljplanen uppdateras enligt det planerade projektet. Man avser riva byggnaderna på tomten. På deras plats byggs en ny tvåvåningsbyggnad, där man kan skapa verksamhetslokaler i olika storlekar.

129. Prinsessvägen 4

Hekas hyreshus på Prinsessvägen behöver totalrenoveras. Planen är att man i samband med renoveringen bygger fler bostäder på tomten eller att de gamla byggnaderna ersätts med helt nya hus. Planläggningen planeras inledas i slutet av år 2023 eller i början av år 2024.

120. Området kring Hertona metrostation förnyas.
© B&M Oy (övre bild) och LM arkitekthit Oy (nedre bild)

121. Till Västra Hertona föreslås tillbyggnad med beaktande av kulturmiljöns värden. © Voima Graphics

Östra Helsingfors och Östersundom

Botby: Kasåkern och Kvarnbäcken

130. Flänsvägen 4 (Kasåkern)
Strålsäkerhetscentralens tidigare verksamhetslokaler, som staten använt, omvandlas till affärs- och verksamhetsbruk. Förslaget till detaljplanen beräknas bli klart hösten 2023.

131. Väderkvarnsvägen 5a

På daghemmet Päiväkoti Myllynratas nuvarande tillfälliga plats planeras ett permanent daghem. Förslaget till detaljplanen uppskattas vara färdigt år 2024.

132. Näldammsvägen 7

I Kvarnbäcken kompletteras en tomt där det finns två lamellhöghus med ytterligare ett höghus. Den nya byggnaden byggs i södra delen av tomten. Förslaget till detaljplanen uppskattas vara färdigt år 2024.

133. Utbyggnad av Kvarnbäckens central för hälsa och välbefinnande

Kvarnbäckens central för hälsa och välbefinnande byggs ut. Man utreder möjligheterna till utbyggnad på den intilliggande tomten, som är obebyggd. Målet är att förslaget till detaljplanen blir färdigt i början av 2024.

134. Kvarndammsvägen 3

På en tomt med höghus i Kvarnbäcken planeras nybyggen. På tomten planeras två nya bostadshöghus utöver det nuvarande höghuset. Det justerade detaljplaneförslaget godkändes i stadsmiljönämnden hösten 2022.

135. Mjölmarvägen 10

På tomten i den västra delen av Kvarnbäcken planeras kompletteringsbyggande. En del av de nuvarande byggnaderna totalrenoveras och en del avses rivas. Istället för dem planeras bostadshöghus. Det justerade detaljplaneförslaget godkändes i stadsmiljönämnden våren 2023.

136. Området kring grundskolan och gymnasiet i Östra centrum
I området planeras en ny daghembyggnad och en lekpark. Därutöver planeras ett nytt användningsändamål för gymnasiet tomt, eftersom gymnasiet flyttar till nya lokaler i Kvarnbäcken under sommaren 2023. Planförslaget beräknas bli klart hösten 2023.

136. Området kring grundskolan och gymnasiet i Östra centrum

I området planeras en ny daghembyggnad och en lekpark. Därutöver planeras ett nytt användningsändamål för gymnasiet tomt, eftersom gymnasiet flyttar till nya lokaler i Kvarnbäcken under sommaren 2023. Planförslaget beräknas bli klart hösten 2023.

Botby: Botbyhöjden, Botby gård och Östra centrum

137. Kajaneborgsvägen 4

På tomten planeras kompletteringsbyggande. I planerna placeras de nya bostadshöghusen bredvid Kajaneborgsvägen med en ny parkeringsbyggnad mellan dem. Det befintliga bostadshöghuset i övre delen av tomten bevaras. Man avser riva den befintliga affärsbyggnaden längs gatan.

138. Raseborgsvägen 1

På tomten planeras kompletteringsbyggande av bostadshöghus. De nya husen byggs längs Kajaneborgsvägen och Raseborgsvägen. De befintliga bostadshöghusen i mitten av tomten bevaras.

139. Sandarvsvägen 20 och 22

Kompletteringsbyggnation planeras på adresserna Sandarvsvägen 20 och 22. Programmet för deltagande och bedömning samt utkastet läggs fram för påseende sommaren 2023. Planförslaget beräknas bli färdigt våren 2024.

140. Området kring Stoa och Puhos

I området planeras bostäder, affärslokaler och kulturlokaler. Målet är att utveckla områdets externa och funktionella uttryck till mer urbant samt förbättra den offentliga miljöns kvalitet och trivsamhet. Kulturcentret Stoa och köpcentret Puhos bevaras som områdets "magneter". Planförslaget beräknas bli färdigt år 2024.

141. Området kring Botby gårds metrostation

I det för närvarande obebyggda området kring Botby gårds metrostation planeras bostäder, verksamhetslokaler, parkeringsutrymmen, nya trafikarrangemang samt skvärer och små parker i anslutning till metrostationens ingångar. Planförslaget beräknas bli färdigt år 2024.

142. Vanhalinnagränden 1 och 2

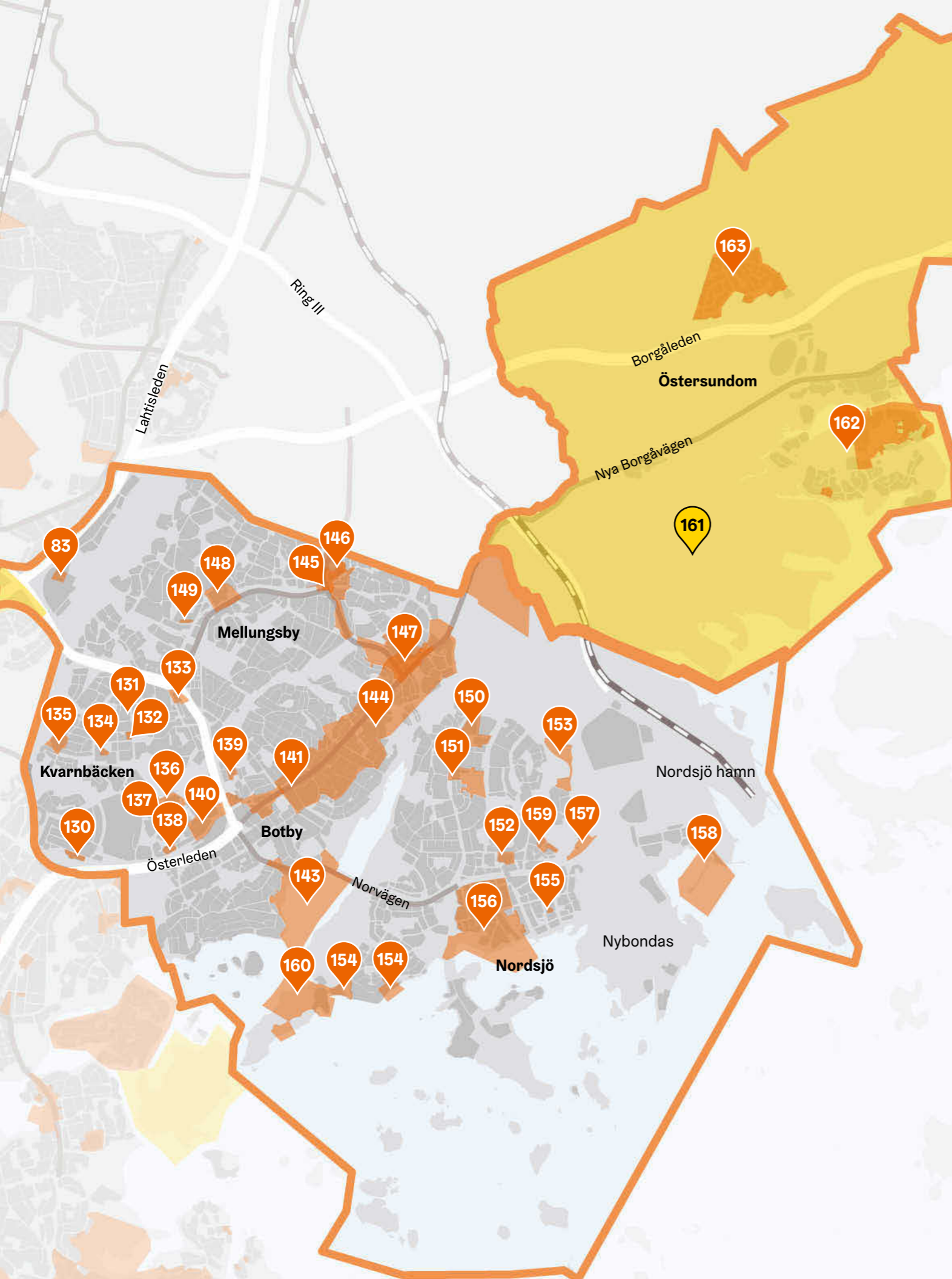
Kompletteringsbyggnation planeras på adresserna Vanhalinnagränden 1 och 2 i närheten av Botby gårds metrostation. De nya byggnaderna placeras huvudsakligen längs Vanhalinnavägen och Ring I.

143. Botbystranden

I området kring Botby båthamn planeras ett nytt maritimt bostadsområde för cirka 2 700 invånare. Utöver boende planeras också rekreationsstråk, ett daghem, en båthamn och affärslokaler i området. I planeringen ägnar man särskild uppmärksamhet åt att bygga en upplevelserik och hållbar stad vid Botbystranden. Förslaget till detaljplanen uppskattas vara färdigt år 2024.

144. Östra delen av Östra boulevardstaden

För området kring Österleden upprättas planeringsprinciper för att

styra senare detaljplanläggning. Planeringsprinciperna definierar målen för områdets kommande kompletteringsbyggande. Planeringsprinciperna beräknas bli klara till slutet av år 2023.

Mellungsby: Ärvings och Mellungsbacka

145. Västerkullavägens norra del och Laakavuoren koulu med omgivningar

Vid Västerkullavägens norra del planeras en förbindelse till Vanda spårväg och en ändhållplats invid Mellungsbacka metrostation. Cykel- och gångförbindelser samt tomten med Laakavuoren koulu utvecklas. Planförslaget läggs fram för påseende under år 2023.

Vandaspåran är en snabbspårvagnslinje från Helsingfors-Vanda flygplats till Mellungsbacka. När den är färdig ersätter den stomlinje 570. Planen är att fatta ett beslut om genomförandet under år 2023. Trafikeringen beräknas börja år 2029.

146. Mellungsbacka centrum

Väster om Mellungsbacka metrostation planeras nya höghus, studentbostäder, en matbutik, tjänster och affärslokaler. Området blir en viktig knutpunkt för kollektivtrafiken.

Förslaget till detaljplanen beräknas vara färdigt år 2025.

147. Bredbacka

I området vid korsningen mellan Västerkullavägen och Österleden planeras ett bostadsområde, service och ett rekreationsområde för cirka 2 500 nya invånare. Genom området rinner Mellungsbybäcken och längs den utvecklas ett grönt och rekreationsområde. Stadsstrukturen förtätas med beaktande av naturens mångfald i området. Bäckens utvecklas som en öringsbäck och områdets roll stärks som en del av stadens ängsnätverk. Planförslaget beräknas läggas fram för påseende i början av 2024.

Mellungsby: Gårdsbacka

148. Gårdsbacka centrum

Gårdsbacka centrum och köpcentrum utvecklas som helhet. Utgångspunkten för utvecklingen är den arkitekturtävling som ordnades år 2020. I området planeras nya bostäder och förnyande av miljön.

Målet är att utarbeta en ny detaljplan för området. Ärendet främjas i samarbete med fastighetsbolagen i området. Framtiden för de nuvarande byggnaderna i köp-

centrumets område är fortfarande öppen. Ett separat beslut om planeringen av området och fortsättningen fattas senare. Större ändringar i Gårdsbacka centrumområde uppskattas bli synliga tidigast i slutet av 2020-talet.

149. Gungbrädsvägen 3

På tomten på adressen Gungbrädsvägen 3 planeras en ny bostadsbyggnad med tolv våningar. Planen är att bevara den nuvarande byggnaden på tomten. Nya bilplatser placeras på tomten i samband med det existerande parkeringsområdet.

Nordsjö

150. Nordsjö norra närcentrum

Nordsjö norra närcentrum utvecklas. På platsen för det nuvarande köpcentrumet planeras ett mångsidigt centrumkvarter med bostäder, specialboende samt ett privat daghem och affärslokaler på markplanet. För kvartersområdena för närrekreation och bilplatser norr om Svartviksvägen och för kvarteret 54053 utreds kompletteringsbyggande. Förslaget till detaljplanen uppskattas bli färdigt under år 2024.

151. Skolan på Gjutängsvägen

På tomten för Vuoniityn peruskoulu nuvarande byggnad (på Gjutängsvägen 4) planeras en utbyggnad av skolan. I den planeras förutom skollokaler även motions- och möteslokaler samt ett daghem. Idrottsparkens parkeringsplats och gångvägarna genom parken utvecklas. Förslaget till detaljplanen uppskattas bli färdigt under år 2024.

152. Kulturkvarteret i Nordsjö

På den östra sidan om kulturcentret Nordhuset i centrum av Nordsjö planeras ett centrumkvarter med mångsidiga funktioner. I de blivande Kulturkvarteret ligger gymnasieskolan Vuosaaren lukios gamla byggnad, som avses rivas när man börjar bygga det nya kvarteret.

Planläggningen gör det möjligt att bygga bostäder och arbetsplatslokaler i enlighet med planeringsprinciperna samt effektivare parkeringslösningarna. Förutom byggandet planeras man även nya lokaler i anslutning till Nordhuset, särskilt för konstundervisning för barn och unga.

Staden har med hjälp av en tävling sökt en samarbetspartner till utvecklandet av kvarteret. Målet är att tävlingen avgörs under år 2023.

153. Nordsjö räddningsstation

I kanten av Porslaxparken norr om Östremmarvägen 5 planeras en detaljplaneändring, som upprättas som en del av förtätningen av stationsnätverket för Helsingfors räddningsverk. Samtidigt gör man det möjligt att placera frivilliga brandkåren i Nordsjö i närheten av räddningsverket.

Östremmarvägens nuvarande väglinje ses över för att man bland annat ska kunna begränsa riskerna för översvämningar. Väglinjen för den norra delen av Östremmarvägen genom grönområdena i enlighet

med den gällande detaljplanen avlägsnas om vägens nuvarande väglinje kan utnyttjas även i fortsättningen.

154. Vuoranta (Ramsöstranden IV)

Alkos tidigare utbildningscentrum på Vilsandigränden renoveras till servicebostäder för äldre och man planerar tilläggsbyggnation på tomten samt på det befintliga parkeringsområdet. Stranden planeras som en del av det allmänna rekreationsområdet.

155. Furumogränden 1 och 3

På Furumogränden i Solvik granskas byggrätterna och planeringslösningarna på bostadstomterna. Planförslaget läggs fram för påseende under år 2023.

156. Förnyandet av Kallvik

I Kallvik utreds områdets utvecklingsbehov och möjligheter. Man utarbetar planeringsprinciper för området under år 2023.

157. Omgivningen kring Nordsjö gård

I omgivningen kring Nordsjö gård ändrar man gränserna för byggnadernas tomter, kvarter och byggnadsytor, samt uppdaterar skyddsmarkeringarna. Samtidigt förtydligas nätverket för gångtrafiken. Det justerade förslaget godkändes i stadsmiljönämnden i juni 2023.

158. Nordsjövikens småbåtshamn

Möjligheterna att utvidga Nordsjövikens småbåtshamn med nya kajplatser och lösningar för vinterförvaring utreds. Dessutom undersöks huruvida det är möjligt att i området placera även andra maritima funktioner för företag och för staden. Målet är att planförslaget ska vara färdigt våren 2024.

159. Äppelparkens omgivning

En ny plan utarbetas för de obyggda bostadstomterna på Rödkanelgränden. Samtidigt undersöker man om det är möjligt att utvidga daghemstomten i Äppelparken. De-

133. Kvarnbäckens hälso- och välfärdscentral byggs ut. © Helin & Co Arkitekter

147. Bostäder för cirka 2 500 invånare planeras nära Västerkullavägen och Österleden i Mellungsbacka. Området längs Mellungsbybäcken, som rinner genom området, utvecklas som grönt- och rekreationsmiljö. © Voima Graphics Oy

143. I framtiden kan 2 700 helsingforsare flytta till Botbygårdsstranden.
© Voima Graphics Oy

talplanearbetet beräknas inledas i slutet av år 2023.

160. Norra delen av Ramsöudden

Målet med planläggningen är att lösa användningen av de stadsägda byggnaderna och avgränsningen av tomterna, utveckla rekreationsförbindelserna och utvidga naturskyddsområdet. Markanvändningen utvecklas med beaktande av landskaps-, natur- och kulturmiljöns värderingar.

Den privata tomtens byggnadsrätt uppdateras för att motsvara de nuvarande behoven. Kulturhistoriskt och arkitektoniskt betydelsefulla byggnader skyddas. Församlingens

lägverksamhet förutsätter att in- kvarteringsbyggnaderna rustas upp.

Målet är att planförslaget blir klart under år 2024.

Östersundom

161. Delgeneralplan för Östersundom

Det är nödvändigt att upprätta en delgeneralplan för Östersundoms område som kan användas för att styra markanvändningen och byggandet samt trygga naturvärdena i området. Med hjälp av en delgeneralplan för Östersundom förbereder man sig också för befolkningstillväxten i Helsingfors på lång sikt. Må-

let är att göra det möjligt att utöka det mångsidiga utbudet av bostäder och erbjuda byggplatser i Helsingfors. Samtidigt balanserar man huvudstadsregionens områdesstruktur österut.

De viktigaste frågorna som ska lösas i delgeneralplanen är samhällsstrukturen som baserar sig på den nya spårtrafikförbindelsen samt stärkandet av nätverket av grönområden och rekreationsområden. Tryggandet av de Natura 2000-områden, naturskyddsområden och viktiga ekologiska förbindelser som finns i området är en central utgångspunkt för planeringen.

Flera olika scenarier och studier har genomförts för området. Dessa har använts som grund för planeringsprinciperna, som kommer att behandlas i stadsmiljönämnden hösten 2023. Efter beslutet om planeringsprinciperna utarbetas delgeneralplaneförslaget.

162. Norra delen av Björnsö

I småhusområdena i den norra delen av Björnsö planeras kompletteringsbyggande. Förutom boende planeras även nya gator på området. Dessutom lägger man in en reservering för byggandet av en ny bro för fordonstrafik på den nordvästra delen av ön. Detaljplaneförslaget torde läggas fram för påseende år 2024.

163. Landbos småhusområde

Den kommande detaljplanläggningen för Landbos småhusområde styrs av de planeringsprinciper som stadsmiljönämnden godkände våren 2023. Genom kompletteringsbyggandet strävar man efter att tillgodose markägarnas behov och svara på efterfrågan på småhusbostäder.

Man lägger till olika slags möjligheter till småhusboende, så att områdets karaktär bevaras som småhusområde. Målet är att utvecklandet enligt detaljplaneändringen ska kunna genomföras redan under 2020-talet. Ändringsförslaget till detaljplanen beräknas läggas fram för påseende våren 2024.

141. Området kring Botby gårds metrostation förnyas.
© Konsortiet Itis Siti

141. Riktgivande illustration av det förnyade området kring Botby gårds metrostation. © Konsortiet Itis Siti

143. Bostäder, rekreationsstråk, ett daghem, en småbåtshamn och affärslokaler planeras till Botbygårdsstranden. © Voima Graphics Oy

Helsingfors